

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı – VI

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI - 1

Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Buca / İZMİR

11.02.2011 / 14.00

Katılanlar:

Ahmet Alkan,

Ali Ekinci

Ayşe Öztaş

Bülend Tuna,

Bülent Batuman,

Cengiz Bektaş,

Deniz İncedayı,

Eyüp Muhcu,

Hasan Topal,

İsmail Doğanyılmaz,

Kamuran Sami

Kubilay Önal,

Mehmet Şener Küçükdoğu,

Oktay Ekinci,

Orcan Gündüz,

Özlem Erkaslan,

Rengin Ünver,

Selahattin Önür,

Y.Eray Bozkurt

Selçuk Üniversitesi, Mimarlık Bölüm Başkanı

TMMOB Mimarlar Odası, Merkez Yönetim Kurulu Üyesi

TMMOB Mimarlar Odası, Öğrenci Temsilciler Kurulu Üyesi

TMMOB Mimarlar Odası, Ankara Şube Yönetim Kurulu Sekreteri

TMMOB Mimarlar Odası, İstanbul Büyükşehir Şube Başkanı

TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı

TMMOB Mimarlar Odası, İzmir Şube Başkanı

TMMOB Mimarlar Odası, SMGM Sekreteri

Dicle Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi

İstanbul Kültür Üniversitesi, Mimarlık Bölüm Başkanı

Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Dekanı

Gediz Üniversitesi, Mimarlık Bölüm Başkanı

Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Bölüm Başkanı

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi

Tayfun Taner yerine, (Yaşar Üniv.)

Çetin Türkçü,

Hikmet Gökmen,

Necip Mutlu,

Eti Akyüz Levi,

İlker Özdil,

Zübeyda Özkan,

İlker Ertuğrul.

Kurultay Başkanı

Kurultay Sekreteri

Düzenleme Kurulu Üyesi

Düzenleme Kurulu Üyesi

Düzenleme Kurulu Üyesi

Düzenleme Kurulu Üyesi

Düzenleme Kurulu Üyesi

Katılmayanlar:

Ahmet Eyüce,

Doğan Hasol,

Ekrem Bodamyalızade,

Gülsüm Baydar,

Murat Günaydın,

Orhan Hacıhasanoğlu,

Tamer Başbuğ,

Tayfun Taner;

Bahçeşehir Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı

KKTC Mimarlar Odası Başkanı

İzmir Ekonomi Üniversitesi, Mimarlık Bölüm Başkanı

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi Dekanı

İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Dekanı

Yaşar Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Dekanı

AÇILIŞ KONUŞMASI:

ORCAN GÜNDÜZ- Kurultay çalışmaları için bu ilk toplantıya değişik illerimizden hocalarımız, meslek ortamımızdan gelen bütün dostlara; herkese hoş geldiniz diyorum. Daha dört, beş dakikamız var, ben hoş geldiniz demek için bir açılış yaptım, daha sonra gerek Eyüp Başkanım, gerek kurultayı yürütecek olan Çetin Türkçü Hocamız girişi yaparlar muhtemelen, bir dört, beş dakika gene bekleyeceğiz. İki, üç konuşumuz var normal süreyi bekleyelim, ondan sonra başlayabiliriz.

EYÜP MUHCU- Merhabalar. Mimarlık ve Eğitim Kurultayı 6'nın ilk danışma kurulu toplantısına hoş geldiniz diyerek başlamak istiyorum. Tabii ki öncelikle Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi hocalarımıza ev sahipliklerinden dolayı teşekkür ediyoruz ve bir teşekkür de Danışma Kuruluna katılma arzusunda bulunduğunuz, bizim isteklerimizi olumlu karşıladığınızdan dolayı.

Biliriz ki bu çalışma ortamı nitelikli bir kurultayın oluşmasına da katkı sağlayacaktır. Neden İzmir'de Mimarlık ve Eğitim Kurultayı düşünülüyor diye baktığımızda bu bir tesadüf değil, öncelikle tabii ki İzmir'in, hem kentsel, hem de mimarlık okulları açısından potansiyelleri bizi İzmir'e yöneltti. Ayrıca İstanbul'da dördü yapılmıştı, birisi de Ankara'da gerçekleştirilmişti, Türkiye ölçeğinde kurultayın paylaşılması, katkının alınması konusunda hem öngörülerimiz var, hem de bu yönde de istekliliklerin olduğunu da biliyoruz. İşte bunlardan dolayı İzmir'de 6. Eğitim kurultayının yapılmasını öngördük. İzmir şubemiz ve Dokuz Eylül Üniversitemiz de bunu uygun gördüler, sahip çıktılar ve bu şekilde de ilk adımı atmış olduk.

Bilgilendirmeden önce bir kişiyi sizlerle paylaşarak ben mikrofonu Mimarlar Odası Genel Sekreteri Necip arkadaşımıza vereceğim, ama ondan önce belki Hocam siz bir mesaj ileteceksinizdir. Bu toplantının başkanlığını değerli Çetin Hocamız üstlendi sağ olsunlar bu da bizim için işin kolaylaştırılması, hızlandırılması açısından büyük bir olanak tanıdı, çünkü Hocamızın kurultay deneyimleri çok fazla ve işin içerisinde.

Kurultaylarla ilgili asıl ihtiyaç iki şekilde gibi ortaya çıkıyor, bunu özellikle ben sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu aşamada birisi kurultayların yaygın bir tanıtımı, kamuoyuyla paylaşılması konusundaki deneyimlerin daha da öteye taşınması ihtiyacı ortaya çıkıyor. Çok başarılı kurultaylar yapılmış olduğunu biliyoruz, çok nitelikli bildiriler var, tartışma ve değerlendirmeler var. Bu tartışma ve değerlendirmelerin mimarlık okullarında paylaşılması, Türkiye kamuoyunda paylaşılması, hatta bunun ötesinde yurttaş bilincine yansması gibi bir öngörü içerisinde bir kampanyanın, tanıtımın yapılması ihtiyacının olduğunu biliyoruz.

Kurultaylar süreci sonunda bir diğer ihtiyacımız hakkında benim kişisel kanaatim şudur: bu tartışmaların mesleki alana ve hukuka yansması konusundaki çabaların arttırılması. Bu anlamda da kimi çalışmaların yapılması kurultay strüktürünün buna göre, bunu dikkate alan bir şekilde ele alınması ihtiyacı olduğu kanaatindeyim. Nihayet pek çok konu var, altı çizilen başlıklar var; ancak bunların süreç içerisinde olgunlaşarak mimarlık uygulama ya da eğitim alanlarına yansması gerekir artık. Kurultayların geldiği aşama açısından bunu söylüyorum. Bu kapsamda belki kimi yasa düzenlemesi istekleri, yasa taleplerinin gündeme gelmesi yine yönetmeliklerle ilgili somut talepler söz konusu olabilir.

Mimarlar Odası açısından, Odanın kendi iç hukukunu oluşturan yönetmelik, şartname vb. konuları etkileyen ve ihtiyaç duyulan yönetmelik maddelerini ya da yönetmeliklerin oluşturulmasını da sağlayan bir süreç olarak kurultayların somutlaşması ihtiyacı var. Aksi takdirde bir tekrara girme riski olabilir, bunu aşmanın yolu böyle bir teorik, pratik birlikteliğin sürdürülmesi ve yaşama geçirilmesi olduğunu paylaşmak istedim.

Evet, tekrar sizlere hoş geldiniz diyorum. Hocam, Necip arkadaşımız bilgilendirme yapacak, ama siz kurultay başkanı olarak bir mesaj verecekseniz ben size mikrofonu vereyim, sonra Necip arkadaşımız bilgilendirme yapsın.

ÇETİN TÜRKÇÜ (OTURUM BAŞKANI) - Bence Necip Bey konuşsun, sonra da ben konuşayım.

NECİP MUTLU- Merhaba arkadaşlar, aslında demin bir söz söylemiştik, aslında onu yapsak iyi olur, herkes kendisini tanıtsa hızla, çünkü çapraz olarak birbirlerini tanımayan arkadaşlarımız var. Biz belki herkesi tanıyoruz ama mümkünse tanışmadan sonra konuşalım.

HASAN TOPAL-Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı, ben de bütün konuklarımıza hoş geldiniz diyeyim bu arada.

İLKER ÖZDEL-Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu üyesiyim.

BÜLENT TUNA- Ne deyim?

ALİ EKİNCİ-Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu üyesiyim.

KAMURAN SAMİ- Dicle Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden geliyorum.

KUBİLAY ÖNAL-

DENİZ İNCEDAYI-Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şube Başkanı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Bölümü Başkanayım.

BÜLENT BATUMAN-Mimarlar Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Sekreteriyim.

HİKMET GÖKMEN- Dokuz Eylül, Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi ve Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu üyesiyim.

ORCAN GÜNDÜZ- Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı.

CENGİZ BEKTAŞ- İstanbul'dan.

ERAY BOZKURT- Yaşar Üniversitesi'nden geliyorum.

İSMAİL DOĞANYILMAZ- Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi Sekreteriyim.

ETİ AKYÜZ LEVİ- Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Bölümü Başkanayım.

OKTAY EKİNCİ- Kurultayların daimi danışmanayım.

AHMET ALKAN- Konya.

RENGİN ÜNVER- Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü Başkanayım.

SELAHATTİN ÖNÜR- ODTÜ Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesiyim.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Dokuz Eylül, Kurultay Başkanı.

ÖZLEM ERKARSLAN- Gediz Üniversitesi Mimarlık Bölümü başkanayım.

AYŞE ÖZTAŞ-Mimarlar Odası İzmir Şubesi öğrenci temsilcisiyim.

ZÜBEYDA ÖZKAN-Mimarlar Odası İzmir Şubesinde Sürekli Mesleki Gelişim sorumlusuyum.

NİLÜFER MUTLU-Mimarlar Odası İzmir Şubesi.

İLKER ERTUĞRUL-Mimarlar Odası Genel Merkezi.

ÇETİN TÜRKÇÜ (OTURUM BAŞKANI) - Bir de Mehmet Şener Küçükdoğu Hocamız ya havadadır ya da inmiştir. Evet, Mehmet Şener Hocamız da bir önceki kurultayımızın başkanıydı, İstanbul Kültür Üniversitesi'nden. Tabii bugünkü toplantıda aramıza katılamayan arkadaşlarımız var, onlarla da bir sonraki toplantıda umarım beraber olacağız.

NECİP MUTLU- Evet, Mimarlık ve Eğitim Kurultaylarını 2001 yılından beri Mimarlar Odası mimarlık okullarıyla birlikte sürdürüyor. Bu kapsamda özellikle ilk kurultaylarda İstanbul ağırlıklı bir çalışma yoğunluğu vardı. Bu kurultaylarda gündemdeki konular, mimarlık ortamındaki konular ve eğitim alanındaki konuların ortak bir ilişkisi oluşuyor ve her tartışma konusu da belirlenecek tema kapsamında kurultaylarda değerlendiriliyor. Daha sonra da yansımalarını izliyoruz. Özellikle Sürekli Mesleki Gelişim çalışmalarımız, MİAK çalışmalarımız ve birçok çalışmamız kurultayların bugüne yansımış pratikleridir, önemli kazanımlar elde edilmiştir.

Bu kurultaylarımızda çeşitli temalar belirliyoruz ve bu temalar kapsamında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Çalışma yöntemi olarak da Düzenleme Kurulunu oluşturuyoruz ve o kurul tamamen teknik çalışmaları yürütüyor. Danışma Kurulumuzda da özellikle bugünkü toplantıdan bizim yoğun beklentimiz bu kurultayın hangi çerçevede, hangi tema kapsamında ve hangi alanlarda yapılmasıyla ilgili fikir alışverişinde bulunmamız, bunu gerçekten önemsiyoruz. Bugünkü mimarlık ortamı ve bugünkü eğitim alanının ihtiyaçları ve ortak paydası nedir? Hangi tema altında bu konuların işlenmesi gerektiği gibi birçok çalışmamız, mevcut çalışma gruplarımız ve kurullarımız tarafından kurtarılıyor. Her Kurultayda, Sürekli Mesleki Gelişim Merkezimiz kendi çalışmalarını yürüterek buraya aktarıyor, son kurultayda da var, mimarlık akreditasyon kurulumuz da kendi çalışmalarını üretiyor, burada Mimarlık Akreditasyon Kurulu (MİAK) üyelerimiz de var zaten ve onlar kurultaya çalışmalarını aktarıyorlar. Tabii ki her kurul, tanımlanmış gruplar bu belirlenmiş tema kapsamında çalışmalarını aktaracaklar.

Bunun yanı sıra lisans-lisansüstü çalışma grubu her kurultayımızın olmazsa olmaz temel bir çalışma grubu. Buradaki en büyük destek yine MOBBİG çalışmalarıyla paralel yürütülüyor, ama tabii ki bunun ayrı bir grup olarak oluşturulması ve lisans-lisansüstü çalışma grubunun da alt grupları olması mümkün. Eğitim alanındaki konuların ağırlıklı olarak bu grup çalışmalarıyla kurtarılması ve kurultaya aktarılması önemli. Kurultayda iki veya üç oturum olarak yansıyor zaten; lisans çalışmaları bir çalışma grubu gibi görünse de, işte veri çalışması ayrı oluyor, meslek alanımızla ilgili çalışmalar oraya ayrı ayrı yansıyor eğitim alanıyla ilgili.

Mimarlık Politikaları kurultaylarımıza genelde yansıyor, tabii bu Kurultayda da yansımaları değerlendirilebilir. Bunun yanı sıra ücretli çalışan mimarların, kamuda çalışan mimarların mimarlık hizmetleriyle ilgili alanı kurultaylarımıza yansıyor. Staj konusu özellikle önemli, mimarlık eğitiminde staj konusu kurultayda aktif olarak yer aldı.

Bunun yanı sıra geçen kurultayda uluslararası izlenimler vardı, uluslararası bakışlar ve son kurultaya biz (ACE) Avrupa Mimarlar Konseyi'nin başkanını, Avrupa Mimarlık Politikaları Forumu (EPAP) başkanını ve Avrupa Mimarlar Konseyi'nin eğitim komitesi başkanını konuk olarak çağırıştık. Yine bu kurultayda özellikle belirleyeceğimiz tema kapsamında uluslararası bakış anlamında bir katılım sağlayabiliriz, bunu da değerlendireceğiz.

Evet, genel çerçeve olarak böyle. Zaten daha önceki temalarımız var, onlar yer aldı daha önceki duyurularımızda. Özellikle de son kurultayımızda “Kalite / Yetki ve Sorumluluk” temasında çalışmıştık, ondan önceki kurultayımızda “Mimarlık ve Eğitimi / Süreklilik ve Değişim”, daha önceki kurultayımızda “Mimarlık ve Eğitimi Yeniden Yapılanırken”, “Mimarın Formasyonu Nedir, Ne Olmalıdır?” ve ilk kurultayımızda “Nasıl Bir Gelecek - Nasıl Bir Mimarlık” olarak temalar yer almıştı. Bunlar biraz daha ışık tutabilir bugünkü tartışmalarımıza. Doküman olarak bir önceki kurultayın bilgilerini koyduk dosyalarınıza, özellikle tema konusunda herhangi bir girizgâh yapmadık, bu tamamen özgür bir tartışma ortamı ve tamamen herkesin kendi düşüncelerini aktararak değerlendirelim buradaki çalışmalarımızı.

Bu çalışma gruplarımız belirlendikten sonra kurultaya kadar çalışmalarını sürdürecekler, ihtiyaç duydukları kadar toplanacaklar. Bu toplantı tutanaklarını biz internete koyuyoruz, bütün toplantıları kayıt altına alıyoruz bir kere yani bu önemli. Sadece düzenleme kurulunu almıyoruz onlar teknik çalışma yaptığı için, ama diğer çalışma gruplarının bütün toplantıları kayıt altına alınıyor bu toplantıda olduğu gibi ve bunları da grubun kullanımına açıyoruz, yayınlanabiliyor. Daha sonra bu çalışma grubu kurultay son dönemine kadar çalışmalarını sürdürüyor ve sunuş formatına göre hazırlıklarını yapıyor. Bir ay veya yirmi gün kala bu çalışmaları toparlayıp yayın çalışmalarını açısından değerlendiriyoruz.

Yine son kurultayda önce biz Öğrenci Forumu gerçekleştirdik, 10 Ekim 2009 kurultaydan yaklaşık bir ay önce. Yine bu kurultay kapsamında bir öğrenci forumu gerçekleştireceğiz kurultaydan önce, kurultayda da öğrenci forumunun sonuçları bir oturum olarak yansıyacak son kurultayda olduğu gibi; öğrenci arkadaşlarımız bu oturumda öğrenci forumunun sonuçlarını ve değerlendirmelerini kurultayda aktaracaklar.

Yine sergilerimiz olacak, özellikle bu kurul, tabii bunları da değerlendireceğiz neler olacağını, ama son kurultaydaki diploma projeleri arasından seçilerek her okuldan birer diploma projesinin sergilendiği bir çalışmamız vardı, oldukça iyiydi. Onu yine kullanabiliriz format olarak. Çünkü bütün okulların ürettiği projelerin orada yer alması o anlamda önemli.

Bunun dışında İzmir yerelinde bazı sergiler varsa onları değerlendirebiliriz, yani okullarda yapılan çalışmalar olabilir, sergi çalışmalarımız da yer alacak.

Kurultayın teknik organizasyon kısmında tamamen Düzenleme Kurulu rol alacaktır, her türlü konuda Kurultay Sekreterliği; tabii İzmir’de yapıldığı için buradaki arkadaşlarımız olacak. İlker Ertuğrul arkadaşımız, bir de Zübeyda Özkan arkadaşımız özellikle irtibat konularında olacaklardır.

Evet, benim özetleyeceğim kısmı aşağı yukarı bu kadar, tabii daha sonra soru olursa ve konuşmanın gidişatına göre geliştiririz. Buyurun Hocam.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, teşekkürler. Bende hepinize, arkadaşlarıma, meslektaşlarıma hoş geldiniz demek istiyorum ve inşallah iyi bir kurultay çıkaracağız diye de ümit ediyorum. Bu başkanlığı önerdiler, teşekkür ederim inşallah yine elimizden geleni yapacağız burada güzel bir kurultay yapabilmek için.

İstanbul Kültür Üniversitesi'nde 2009 yılında güzel bir kurultay gerçekleşmişti, ODTÜ'deki çok güzel olmuştu, İstanbul'dakiler de öyle. Dokuz Eylül'de neden olmasın diye hep düşünüyorduk, çünkü şimdiye kadar yapılan beş kurultayın dördü İstanbul'da sadece birisi Ankara'da yapılmıştı; artık zamanı gelmişti bu kurultayın İzmir'e gelmesinin. Ben bunun hem İzmir'de olan eğitim kurumlarının, hem de Anadolu'daki değerli eğitim kurumlarının bu kurultay sürecinde belki daha aktif yer alacakları ve kendi sorunlarını, mimarlık eğitiminin uygulayıcılarının sorunlarını dile getirecekleri bir kurultay olmasını ümit ediyorum. Bunun için de ağırlıklı olarak da Danışma Kuruluna görev düşecek diye de düşünüyorum.

Necip arkadaşım açıkladı, kurultayın yürütülmesinde Düzenleme Kurulu daha çok organizasyon işlerini yapıyor, Danışma Kurulu yani bizler, bugün burada toplananlar çalışma gruplarını belirlemede etkin oluyorlar. Çalışma grupları da kendi aralarında bir başkan seçerek kendi organizasyonlarında toplanıyorlar ve kurultayın teması doğrultusunda raporlarını hazırlayıp konunun büyüklüğüne bağlı olarak bir veya birkaç celsede bunları sunuyorlar.

Bazı sözler tekrar oluyor gibi ama Necip Beyin de dediği gibi sürekli olarak bildirimle katılan iki grup, birisi MİAK yani Mimarlık Akreditasyon Kurulu bir bildiriyle daima katılıyor ve bir de SMGM yine bir bildiriyle bu toplantılara katılıyor. Onlar da kendi aralarında toplanacaklar, onlar için herhangi bir başkan, çalışma grubu başkanı seçmiyoruz, onlar kendileri hazırlayıp, kendileri organize edecekler.

Evet, biz Düzenleme Kurulu olarak yedi kişiyiz, bu yedi kişinin oluşturulmasında öncelikle hangi şehirde yapılıyorsa oranın, o üniversitenin elemanlarından oluşan bir grup var. Ben de Dokuz Eylül'de görüyorum hala kendimi, dolayısıyla ben, Hikmet Hanım ve Mimarlık Bölümü Başkanı Eti Hanım, bu Düzenleme Kurulunun üyeleriyiz. Dört üye de yine Mimarlar Odası Genel Merkezi'nden ve İzmir Şube'den seçilmiş. Düzenleme Kurulu böyle.

Danışma Kurulu üyelerini gördünüz, size tanıtılan kâğıtların ikinci sayfasında, burada da yine Türkiye'den üniversitelerin bu konuyla ilgili olan isimleri var. Uygulayıcı mimarlardan daha çok eğitimle ilgili olanların tabii ki isimleri var burada ve birçokları da zaten tanıdığımız ve kurultayların müdahili olanlar. İşte Cengiz Hoca yanılmıyorsam geçen kurultayda stajla ilgili süreçte yer almıştı, tabii bugün aramıza katılmayan Doğan Hasol, o da gene bizim bütün bu çalışmalarımızda, eğitimle ilgili çalışmalarımızda bize katkıda bulunan bir üstadımız diyelim. İzmir'den Tamer'i düşünmüştük geçen defa; Tamer Başbuğ serbest mimarlardan, Güngör Beyi düşündük, ama sonradan olmadı galiba. Tamer Başbuğ'da bugün işi çıktığı için aramızda yok, ama sanıyorum diğer yani uygulayıcı mimarlardan da yeterince aramızda üyeler var.

Burada en önemlisi İzmir'deki eğitim kurumlarına düşen görev, ben burada bulunan İzmir'in temsilcilerine özellikle seslenmek istiyorum. Bu organizasyon ilk defa buraya geldi, bizim elimizden geldiği kadar sergilerimizle, Necip Bey bahsetti işte sergiler olacak, etkinlikler olacak, buraya hem kendimiz öğrencilerimizin eserleriyle katılarak, toplantılara katılarak katkılarda bulunarak ve çalışma gruplarında özellikle yoğun bir şekilde görev alarak bu kurultayı başarılı bir şekilde yürütmeliyiz diye düşünüyorum.

Giriş kısmını geçtikten sonra biz Düzenleme Kurulu olarak ilk toplantımızı 24 Ocak'ta yapmıştık, Mimarlar Odası'nda toplandık, yedi kişilik düzenleme grubuna ek olarak Mimarlar Odası İzmir Şube Başkanı Hasan Bey'de katılmıştı. Orada, bugün konuşacağımız konulara bir beyin fırtınası gibi "Neler olabilir?" şeklinde bir tartışma başlatmıştık. Geçen toplantımızın ana temasına baktığımız zaman orada tarih üzerinde de bir tartıştık, 26 – 27 – 28 Ekim ve 3 – 4 – 5 Kasım seçenekleri vardı, her birinde belli sorunlar vardı aslında. 28 Ekim öğleden sonra biliyorsunuz resmi tatil, bu acaba katılımı engeller mi diye düşünmüştük. Ondan sonra 3 – 4 – 5 Kasım ise tam da bayram ertesi, ondan sonraki hafta bayram geliyor Kurban Bayramı, dolayısıyla insanlar sekiz, on günlük tatillere çıkabilirler diye öyle bir endişe de var. Sonunda galiba 26 – 27 – 28 diye değerlendirildi ağırlıklı olarak. Bunu o zaman kesin olarak kabul ediyor muyuz şu anda?

NECİP MUTLU- Bir sonraki hafta bayram öncesi olduğu için zaten uçak ve transferlerde çok büyük problemler olur, yani bayram öncesi birkaç gün önce hayat durur maalesef Türkiye'de biliyorsunuz o dokuz günlük bir furya başlıyor. O yüzden yani biz MYK'da da değerlendirmiştik, eğer bir aksi bir konu yoksa 26 – 28 Ekim'in daha makul bir tarih olduğunu ve değerlendirilebileceğini düşünüyoruz.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Güzel, bu tarihten sonra biz yine Kurultay temaları neler olabilir diye düşündük, ama kesin bir tema ortaya çıkmadı. Ancak bazı öneriler geldi, mesela Hasan Bey eğitim yönünün vurgulandığı bir toplantı olmasını dile getirmişti. Sonra Necip Bey'de haklı olarak Mimarlar Odası'ndan uygulayıcı mimarların sorunlarının yine ele alınması gerektiği, yani en azından muhakkak buna değinilmesi gerektiği söylemişti. Tabii eğitimciler de hem mimarlık eğitiminin içindeler, bir yerde eğitim yürütüyorlar, bunların sorunları olabilir. İşte "Bu sorunlara değinebilecek bir başlık grubu bulunabilir mi?" gibi konuşmalar yapmıştık.

Benim aldığım notlarda bir de şu dile getirilmişti; mimarlık hizmeti çok parçalanmaya başladı, öyle değil mi? Dolayısıyla bu parçalanma acaba tartışılmalı mı? En azından bunu ele almalı mıyız? Nasıl tartışılabilir? Çünkü burada hassasiyetler söz konusu olmaya başlıyor, bir bakıma kent planlamasına, peyzaj planlamasına, endüstri tasarımına, iç mimarlığa değindiğiniz zaman her grubun kendi sorunları var ve böyle bir konunun mimarların hegemonya kurma çabası olarak algılamaya başlıyorlar. Bu sorunu yaşamıştık. Benzerini MİDEKON çalışmasında yaşamıştık. "Endüstri kurulmalı mı yüksek lisansta ve bunun adı ne olmalıdır?" diye, mesela o panelde mimarlık fakülteleri bünyesinde bulunan diğer bölümlerden tepkiler gelmişti, yani böyle sorunlar var.

Bu açıdan ilk gündem maddemiz zaten genel bilgilendirmeye geçiş bölümümüze göre diye düşünüyorum. Kurultayın teması üzerine konuşmaya başlayacağız, benim geçen toplantıdan aldığım bazı başlıklar şöyleymiş; mimarlık hizmetlerinin gelişimi ve çeşitlendirilmesi, mimarlık eğitiminde parçalanma, mimarlık hizmetleri, aktörleri ve sorunları gibi şöyle üç başlıkta fikirler çıktı, ama daha birçok sözler söylendi. Bu benim aldığım not, ama ağırlıklı olarak hakikaten yani mimarlık, özellikle bu bağlamda tabii ki hakikaten mimarlık eğitiminin sorunları var, şu anda vakıf üniversiteleri var; Türkiye'de, Kıbrıs'ta birçok eğitim yönünde sorunlar ortaya çıkıyor. Bizim MİAK'ta yaşadığımız bazı sorunlar var, işte yurtdışından gelen mimarlar, bunların Mimarlar Odasına kabulüyle ilgili. Bunlar MİAK'a gönderiliyor, çok örnekler var, Azerbaycan'dan mimar diploması almış birisi geliyor örneğin,

transkriptin içinde bir tane proje dersi var, hiçbir açıklama da yok. Onlarca ders, ama mimarlığa hangileri yakın diye düşündüğümüz zaman sorunlar çıkıyor.

Yani bunlarda örneğin mimarlığa, mimarlık mesleğine kabul kurulunun da önemi ortaya çıkarıyor, dolayısıyla bunu da yine biz bu kurultay temasının bir yerinde, bir çalışma grubunda herhalde muhakkak ele almalıyız. Benim bu konudaki şahsi görüşüm bu sorunların daha çok mesleğe kabul kurulunun çalışmasıyla hallolabileceği yolunda, ama gerçekten eğitimde sorunlarımız var. MİAK olarak belli yönler verilmeye çalışılıyor, okullar akreditasyon için başvuruyorlar, dolayısıyla bunun tabii eğitime yansımaları olacak, yeni kurulan kuruluşlara bunların örnek olması gerekiyor.

Yani açıkçası mimarlık eğitiminin sorunları her zamanki gibi var. Hala “4 +1 mi, 5 + 0 mı, işte 300 ECTS mi, ne olacak?” bunun kararı bile verilmiş değil, az önce Bülend Bey’den de duyduğumuz kadar mimarlık mesleği için bir yasa tasarısı hazırlanmıştı, biz MİDEKON olarak tartışmıştık, sonunda bakanlığa gitti, hala çıkmamış, kaç sene geçti aradan. Bunun gibi diğer sorunlar da var, uygulayıcı mimarların sorunları var, bilemiyorum az önceki konuşmada Ahmet Bey belki ileride söz alacak. İşte bu meslek denetimi, yapı uygulama sorumluluğunun nasıl vurgulandığı gibi konular, belki bunlarda uygulayıcıların sorunları kapsamında dile getirilebilir.

Bizim yapmamız gereken, bu kadar çok sorunun içinden bunların hepsini kapsayacak güzel bir başlık veyahut birkaç başlık önermek, buradan sonra ben konuşmamı kesip söz vereceğim. Bülend Bey söz sizde buyurun.

BÜLEND TUNA- Teşekkür ederim. Ben 2001’deki ilk kurultaydan beri görev alıyorum, o zamanlar İstanbul’da görevliydim, daha sonra genel merkezde görevli olarak kaldım ve kurultay ortamlarını beğeniyorum. Yani burada başka bir kültürün geliştiğini düşünüyorum, önemsiyorum. Mimarlık eğitiminin aktörleriyle, meslek ortamı, meslek kuruluşu arasında pek çok sorunu, burada dile getirilen ve getirilemeyen pek çok sorunun masaya yatırılması, çözüm bulunmaya çalışılması, çözüm bulunmasa bile farklı önerilerin dillenmesi ve bunların kayda alınması önemli bir kültür yarattı diye düşünüyorum. Bu bakımdan 6. Kurultayın da başarılı geçeceğine inanıyorum.

Önce iki ufak uyarım var, 2001’deki ilk kurultaydan beri katkı veren Hakkı Bey’in ismini yazalım derim, çok rahatsız olduğunu ve katılamayacağını biliyorum, ama elektronik ortamda da kendisine bilgilerin gitmesi ve tema olsun ya da başka konularla olsun Hakkı Bey’in Danışma Kurulunda olmasını diliyorum.

İkinci sorun biraz daha çetrefilli, çünkü Mimarlar Odası genel merkezi bu dönem çok çarpıcı bir açıklama yaptı; sahte diplomalar olayı konusu. Bu sahte diplomalar konusunda da tabii baş suçlu da Kuzey Kıbrıs’taki okullar oldu, onlarla da arada bir gerginlik yaşandı, o okulları suçluyormuşuz gibi, hâlbuki biz oradaki başka bir kaçak müesseseyi suçlamıştık. Bundan dolayı Kuzey Kıbrıs’taki okullar bazı serzenişlerde bulunmuşlar duyduğuma göre, belki birazdan bilgi verirler. Bunu niye anlatıyorum? Kuzey Kıbrıs Mimarlar Odası Başkanı Ekrem Bodamyalızade Danışma Kurulunda var, ama diğer kurultaylarda Kuzey Kıbrıs adına oradaki dekanlardan birisi katılırdı, bölüm başkanı katılırdı. Birisi de buraya alınsa Kuzey Kıbrıs’taki eğitimin öneminin, bizim eğitimimizin öneminin bir parçası olduğunu ve çok yüksek

sayılarda öğrenci yetiştirildiğini, dolayısıyla sorunun hepimizin sorunu olduğunu düşünerekten Kuzey Kıbrıs'taki okullardan birisini, kim olur bilemiyorum Şebnem Hanım olur ya da başka biri olabilir, onun da iletişim olaraktan iyi olur diye düşünüyorum.

Bu iki uyarı Danışma Kuruluyla ilgiliydi, ikincisinin özellikle sembolik olmadığını da düşünüyorum, çünkü Kuzey Kıbrıs'taki son iki kurultayda Kuzey Kıbrıs'ta da bir toplantı yapılıyordu, onlar da benzer temaları tartışıyorlardı ve kurultaya aktarıyorlardı o bakımdan bunu ihmal etmemek gerekir diye düşünüyorum.

Tekrar sahte diplomalardan devam edeyim. Sahte diplomalar olayı vesaire sahte olmasa da dediğiniz gibi tartışmalı diplomalar konusu Mesleğe Kabul Kurulu olayının aciliyetini gündeme getiriyor. Geçen kurultayda bu tartışılmıştı, epeyce bir yol alınmıştı, ne yazık ki o hayata geçmedi, hayata geçmemesi ihmalden değildir onu da belirteyim ben arkadaşlarımızın da ne durumda olduklarını biliyorum. Burada bunun hukuki karşılığı olmadığı için böyle bir işlem yapılamadı Mesleğe Kabul Kurulu, ama bunun bir danışma kurulu yani danışma kapsamında bir çalışma yürütebilecek bir kurul oluşturulması ve onun deneylerinden yararlanılması önemliydi Mesleğe Kabul Kurulu anlamında. Böyle bir kurulun bence acilen çalışmaya başlaması ve bu tür tartışmaları daha da özetleyerek, sahte diplomalar olsun işte Azerbaycan'dan ya da Amerika'nın değişik üniversitelerinden gelen farklı diplomaların irdelenmesi nasıl olacak onları bize aktarması yararlı olur diye düşünüyorum.

Temalara yardımcı olacak şekilde bazı notlarım var, bunu bir slogan anlamında algılamayın lütfen, ama kurultayın ruhunda da zaten o var, pek çok sorunu bir slogan etrafında tartışıyoruz, tema etrafında diğer konuları da ihmal etmemeye onlara da değinmeye, onları da değişik komiteler ya da oturumlar çerçevesinde ele almaya çalışıyoruz.

Birincisi; bu dönemde sanıyorum YÖK'le ilgili birtakım düzenlemeler gündeme gelecek, geliyor da; aflar geliyor, başka konular geliyor. Herhalde bir oturum YÖK ve üniversitelerdeki düzenle ilgili Türkiye'deki yüksek eğitim düzeyiyle ilgili bir oturumumuz, irdelememiz olması gerekir diye düşünüyorum. Geçen dönem üniversite öğretim üyeleri derneği başkanı katılmıştı, bu dönem de başka arkadaşlar katılabilir ya da yine benzer kuruluşlardan destek alarak bu konuyu tartışabiliriz diye düşünüyorum.

Tabii benzer konu bakanlıkla da, geçen sefer bakanlık temsilcisi gelmişti ve üç gün boyunca da izlemişti hatırlarsanız. Yine bakanlıktan bir kurultaya katkı konusunda bir talep isteyebiliriz, yani yine aynı kişi gelebilir ya da başka bir temsilci gelebilir, bu diyalogun önemli olduğunu düşünüyorum.

Avrupa ve dünyadaki mimarlık kuruluşlarının eğitimle ilgili komisyonları, Deniz İncedayı aramızda bilgi verecektir, o çalışmalara katılıyor Türkiye adına. Onların buraya yansması önemli, herhalde yabancı konuklar seçilirken yine o komitelerin çalışmaları aktarılacaktır diye düşünüyorum. Bizim kurultayların bir özelliği de o kurultay yapıldığı dönem içerisinde Türkiye'deki meslek ortamının ve mimarlık eğitiminin bir fotoğrafının çekilmesidir, buna vesile olmasıdır. Yani o anda Türkiye'deki mimarlık okullarının sayısı nedir, öğrencisi nedir, öğretim üyesi nedir, ne gibi durumları var? Türkiye'deki meslek ortamı hakkında genel sekreterimizin geçen kurultayda verdiği bilgiler gibi, bu bilgiler çok önemli veri girdileridir,

bunun bu kurultayda da geliştirilerekten Avrupa'daki ve dünyadaki mimarlık okullarındaki eğitim durumu ve oradaki performansla ilgili ne bulabiliyorsak kurultaya belge olarak sunulmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Etik ve estetik konularının ele alınmasını diliyorum. Bu kadar keşmekeş içerisinde hem mimarlık eğitimi içerisinde, hem meslek ortamı içerisinde bir ara etik estetik, "Hangisi etik mi, estetik mi?" tartışmaları yapılırken "Daha fazla etik, daha fazla estetik" diye bir slogan arıyorsak, öyle bir slogan da üretilmişti, gerçi bu çok tartışıldı. Ama bizim etik ve estetik konularına vurgu yapmamız meslektaşlarımıza yani yaptıkları işin sorumluluğu konusunda birtakım çağrılarda bulunmamız yararlı olur diye düşünüyorum ve bunu tabii eğitim süreci içerisinde de bunun vurgulanmasına yönelik bir çağrıdır bu aynı zamanda diye düşünüyorum.

Ekoloji ve çevre sorunlarının mimarlığa ve mimarlık eğitimine yansımaları arada değinilen konulardan biri, ama bu daha yakıcı bir şekilde gündeme geliyor. Bu ya bir oturum şeklinde değerlendirilebilir ya da kurultayın genel çerçevesi içerisinde ana eğilimlerden birisi olabilir diye öneriyorum, yani çok ısrarlı bir önerim değil, mutlaka değinilecektir ama bu ekoloji ve çevre konuları da ana konulardan birisi olabilir.

Geçen toplantıda mimarlık eğitimi ve mimarlık ortamında kalite konusunu ele alırken burada iş sağlığı ve güvenliği konusuna da değinmiştik. Yani o ortam belki o komisyon, yine öyle bir komisyonumuz varsa bilmiyorum olacaksa, o komisyon özellikle iş sağlığı ve güvenliği konusundaki mevcut düzenlemelerdeki eksiklikleri ve bunun eğitime dayalı yetkilendirilmesi konusundaki sıkıntıları ele alıp geliştirebilir ve bize taşıyabilir diye düşünüyorum. Çünkü her gün bir iş kazasının yaşandığı bir ülkedeyiz ve özellikle de inşaat sektöründeki, yapı üretim sektöründeki mimarların doğrudan işin içerisinde olduğu sektördeki iş kazaları da hiç de azımsanacak gibi değil.

Diğer tartışmalarda şöyle bir yan var, öğrenci arkadaşımız aramızda, geçen kurultaylarda da mutlaka öğrenci arkadaşlarımız oluyordu, ama sonunda yine de öğrenci arkadaşlarımız sorunlarının yeterince tartışılmadığı konusunda şikâyetlerini dile getiriyorlardı. Bu dönemde de bir forum yapacağız ve birtakım iletişim içerisinde olacağız, ama öğrencilerle ilgili daha yaratıcı neler yapabiliriz konusunu özellikle bu konuyla ilgili arkadaşlarımızın düşünmesini diliyorum. Çünkü sanki biz haksızlık yapıyormuşuz, onlarla ilgili bir konuyu onlara danışmadan çözüverecekmişiz gibi, hâlbuki sorun çözülmüyor da, sadece tartışıyoruz, beraber tartışmaya katılmalarını istiyoruz, web ortamımıza da koyuyoruz ama böyle bir duygunun olduğunu görüyorum, onu uyarmak istedim.

Sergi konusunda Necip Bey bahsetti, diploma projeleri sergisi, o çok ilginç bir sergiydi son kurultaydaki, fakat yeterince tartışılmadı gibi bir hisse kapıldım. Yani orada gezdik tabii o sergiyi, sonra da o sergi kaldı da bir yerlere de gidemedi, hâlbuki onu, yani o sergiyi tartışalım diyorum.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Birde ek bir sergi daha vardı geçen Kültür'de yanılmıyorsam Suriye'nin mi, yoksa bir yurtdışından bir mimarlık grubunun sergisi vardı değil mi? Suriye'ydi evet, bu paralel iki sergiydi, yani İzmir'de o da, başka sergiler de olabilir. Özellikle bu mekân tabii, eğer burada yapılacaksa, mekânlarımız ona yeterli değişik sergiler için.

Ben alabilir miyim sizin bittiyse konuşma. Ben bununla ilgili bir söz söyleyeceğim. Genel temadan ziyade Bülend Bey neler tartışılması gerektiğini söyledi, bence de bu çok iyi, yani biz aslında isterseniz evvela “neler tartışılmalı?” konusunu tartışalım ve ondan sonra da bunların çoğunu bağdaştıracak bir başlık üzerinde konuşalım diye düşünüyorum.

Bu kapsamda yabancı konukların davet edilmesi konusunu tartışmıştık, şöyle bir konu da hatta tartıştık o gün bilmiyorum ne derece olabilecek. İlk günü geliyor bu yabancı konuklar ve ilk gün çok yoğun zaten açılış konuşmaları oluyor, o kadar değerli misafirler işte iki saat içinde her şey bitiyor ve gidiyorlar. Acaba bunu bir, iki güne yayabilir miyiz diye düşünmüştük. Öyle bir durumda var yani, acaba bu maddi olarak büyük zorluklar yaratır mı Mimarlar Odasına? Yani bir konuşmacı diyelim ki açılış gününde bir konuşmacı da ikinci kere olacak, üçüncü kere bırakmayalım.

SALONDAN- Konuşmacıdan ziyade çeviri konusunun maliyeti oluyor, yoksa konuşmacı bir gün daha kalabilir, ama onunda kaldığından dolayı...

NECİP MUTLU-Yani bir sistemi kurmanın, bir günlük yatmanın 6 – 7 bin lira gibi bütçesi, tabii 400 kulaklık dağıtılıyor bir gün için yani iki saat daha konuşacak diye orada sorun var.

ÇETİN TÜRKÇÜ- O nedenle pardon, ha öyle bir konu da tartışılmıştı. Ben sözü Rengin Hanıma bırakıyorum, buyurun.

RENGİN ÜNVER- Teşekkür ederim. Benim demin söylemek istediğim “zaman” konusuydu, tarihi yani 26-27 dediniz galiba, biliyorsunuz Mimarlık Bölümü Başkanları (MOBBİG) toplantısı da altı ayda bir yapılıyor, önümüzdeki Mayıs ayında Erciyes Üniversitesi’nde yapılacak. MOBBİG genelde kurultaydan önce yapılıyor. Mesela 4. Kurultayda Gazi Üniversitesi haftanın başında MOBBİG yapmıştı, onun ardından 4. Kurultay olmuştu aynı hafta. Belki yeri değil ama mimarlık bölümü başkanlarının bazıları da burada olduğuna göre, en azından zamanı ayarlamak açısından bir öneri olabilir mi? Yani bir hafta...

ÇETİN TÜRKÇÜ- Ne zamana geliyor?

RENGİN ÜNVER- Şu anda belli değil, 5 – 6 Mayıs’ta Erciyes Üniversitesi’nde yapılacak, ondan sonra genellikle de işte Kasım ayında, Ekim sonu Kasım ayında yapılır. Genelde bir düşünce var mı ya da burada bir düşünce üretilebilir mi? Biraz belki erken bir soru sormuş oluyorum MOBBİG adına ama hepsini birlikte kurgulamakta yarar olduğunu düşündüm.

Orada zaman ikinci günün son oturumunda bir talip üniversite çıkıyor, “MOBBİG bizde olsun” diyor ve zamanı da o şekilde belirleniyor. Okulların açılışı da işte Ekim başı, hepsini birlikte düşünsek mi diye soruyorum.

NECİP MUTLU- Mayıs ayındaki MOBBİG toplantısına zaten kurultay bilgileri aktarılır bilgilendirilir çünkü MOBBİG aktif olarak sürece katılıyor aslında ama biz tabii MOBBİG’e çalışmaları devredemiyoruz, çünkü bu işin bir organizasyonu var, bütçesi var, sistemi olduğu için ayrı ayrı mekanizmalar oluşturuyoruz. Orada bunu aktarıyoruz ve tarih konusunda MOBBİG’in de bir sonraki toplantısının buna göre şekillenmesini isteriz. Bundan birkaç hafta önce veya en azından iki hafta önce yapılmasında fayda var, çünkü oradan birtakım konular

gelecekse kurultaya yani bu tarihi dikkate almalarını arzu ederiz. Tabii problem MOBBİG’te talip olmuyor fazla veyahut çok küçük okullarda özellikle öğrencisi olmayan okullar hatta analizi yapılan son zamanlarda, yani oradaki sıkıntı daha da başka bir boyuta geliyor. Ama tabii ki Kayseri Erciyes Üniversitesi’ndeki MOBBİG toplantısında bunu şekillendirebiliriz, biz de muhtemelen katılırız o toplantıya.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Bu MOBBİG’le ilgili ben Rengin Hanım’ın sorusunu sorun olarak şöyle düşündüm; genellikle devlet üniversiteleri Eylül’ün sonunda eğitimi amaçlıyorlar, son haftasında. Dolayısıyla hemen MOBBİG’le ilgili bir toplantı yapılırsa buna katılım nasıl olabilir onun sorunları var, iki hafta önce olsun dediniz ya, bunun herhalde MOBBİG toplantısında dile getirilip belirlenen kurultay tarihine göre bir MOBBİG tarihinin belirlenmesi doğru olacaktır. Bunun gayreti içinde olalım diyorum.

Evet, tema veya da çalışma grupları üzerine konuşmaya devam edelim, buyurun.

BÜLENT BATUMAN - Ben aslında bir hatırlatma yapmak istiyorum, bu temalar konusunda aslında 42. Olağan Genel Kurul, Mimarlar Odası Genel Kurulu’nda bu konuyla ilgili bir önerge verilmişti ve o önerge o veriyle kabul edilmişti. O önergede aslında “Eğitimin Ticarileşmesi” konusunun ele alınması, Mimarlık ve Eğitim Kurultayı 6’da bunun ele alınması şeklindeydi, bunu herhalde değerlendirmemizde fayda ve gereklilik var. Teşekkür ederim.

OKTAY EKİNCİ- Efendim, Sayın Hocam, Sevgili Hocalarım; 10. Yıldır yani bu sevimli kurultayda onuncu yıldayız, ben bunu önemli bir argüman olarak görüyorum. Mimarlık ve Eğitim Kurultaylarının onuncu yılını yaşıyor muyuz, idrak ediyoruz.

NECİP MUTLU- Aslında 12. Yıl olacak.

OKTAY EKİNCİ- Biz ilk kurultayı 2001’de yapmadık mı? Neyse biz buna onuncu yıl dersek kimse Necip gibi itiraz etmez herhalde.

Bir kere bunun Sayın Hocam genel bir değerlendirmesini yapmamız lazım, hem kurultayda, hem danışma kurullarında. Tabii kurultayda da yapmamız lazım, çünkü on yıldır hatta daha fazladır ve adı özenle seçilmiş olan bir kurultay: “Mimarlık” değil ya da “Mimarlık Eğitimi” değil. “Mimarlık ve Eğitim” denerek ikisini bir bütün olarak Türk Mimarlık Eğitimi tarihinde ilk kez ele alan bir yaklaşım içerisinde beş kez kurultay ve çalışmalarıyla birlikte geldik 2011’e.

Bu süre içerisinde geçen on yıla baktığımızda ya da –Necip on yıl diyeyim izin verirsen ya, yani beni zorlama- geçen on yıla baktığımızda mimarlık ve eğitimde bir arpa boyu yol gitmedik. Gittik mi? Gitmedik. Türkiye genelinde gidemedik. O kadar insan bir araya geldik, o kadar insan tartıştık, sadece kurultaylarda değil danışma kurullarında da uzun tartışmalar yaptık, yayınlar yaptık. Fakat Türkiye’de mimarlık konusunda bir arpa boyu yol ilerleyemedik, tek kazanımımız MOBBİG’tir, bu süreçte MOBBİG önemli bir kazanım olarak ortaya çıktı. İkinci kazanım da; sevgili Bülend’in kişisel iyi niyetinden tercüme ettiğim bir kazanımdır, çok hoş tartışıyoruz, önemli bir süreç yaşıyoruz, ama eğitim geri gitti.

Açılmaması gereken okullar açılmaya devam etti, akademik alt yapısı daha da zayıflayan okullar açılmaya devam ediyor. Özellikle Sayın Başkan sizin vurguladığınız mimarlığın parçalanması daha da fazla oldu, şu anda öncekinden daha da parçalanmış haldeyiz ve özellikle bu ikinci ya da üçüncü kurultayda çok üzerinde durmaya çalıştığımız ama temayla tam birleştiremediğimiz mimarlık eğitimine hazırlık konusunda da daha geriye gittik.

Yani mimarlığın bir sanat olduğu ve bir sanat eğitiminin de üç önemli koşul gerektirdiğini, birincisi hiç tartışmasız yetenek, ikincisi o kadar önemli olan isteklilik, üçüncüsü de yeterlilik. Artık mimarlık okullarına kabulle, bırakın mesleğin kabulünü, mesleğin kabulünü tartışıyoruz ama okullara kabule dönecek olursak, okullara kabulde ne yetenek önemseniyor, ne isteklilik önemseniyor, ne de yeterlilik önemseniyor. Mimarlığı yeniden bir tasarım sanatı olduğu bilinci ve bilgisi ve evrensel tanımıyla buluşturabilmenin onuncu yılında ben altının çizilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Parçalanmışlığın, çok katılıyorum size, yüksek sesle söylenmesi ve başka meslek dalları incinmesin diye susulmaması gerektiğini düşünüyorum, bu konuda da artık yeter sustuğumuz diye düşünüyorum. Çok kibarız, yani mimarlık tarihsel özü itibarıyla kibardır, ama bu kadar da biraz fazla gibime geliyor. Yakında mimar sadece belediyeden eline tutuşturulan çaptaki arsa sınırları içerisinde ne yapacağını şaşırılmış bir hale düşecektir, belki o da dağılacaktır, çok parçalandık.

Buna bağlı olarak da telif sorumluluğu, yani bizim bir telif sorumluluğumuz var hem mimarın, hem mimarlığın, hem eğitimin bir telif sorumluluğu var. Meslek odamız yanılmıyorsa 6 – 7 sene önce her mimar tamamlanan yapısının gördüğü bir yerine o yapının müellifi olduğunu vurgulayan şu tür bir plaketi çıkacaktır kararını aldı. Hatta o plaket grafik olarak tip hale getirildi, hatta mimarlık vakfı o kadar heyecanlandı ki, “Bu plaketi ben basacağım, mimarlara dağıtacağım” dedi. Hiçbir örnek yok, ben tek bir örnek biliyorum, Akhisar’da bir tuvalet binasında böyle bir plaket var, ciddi söylüyorum Akhisar’ı geçtikten sonra hemen soldaki benzinliğin tuvaletine asılmış, şu mimar yapmış filan, orada bu plaketi gördüm.

Meslektaşımız telif hakkına sahip çıkmıyor, toplum artık mimarlığı bir sanat olarak görmüyor, siyasetçi hele hiç görmüyor. Okullarımız özellikle yeni açılan okullarımız bir tasarım eğitimine başlamanın ağırlığını ve akademik yeterliliğini taşıyorlar. Dolayısıyla bunları tabii böyle 5 – 6 başlık altında olmasa bile yakın bir, iki başlık altında onuncu yılda vurgulamalıyız diye düşünüyorum ve özellikle de “Neden?” sorusu çok öne çıkıyor.

Yani bu kadar istekli olmamıza rağmen mimarlığın yeniden sanatla buluşmasını, eğitime kabulün mutlaka yetenek, isteklilik, yeterlilikle bütünleşmesini, mimarlığın tesadüfen seçilen bir eğitim olmaktan kurtarılmasını bu kadar istememize rağmen ve bu çok siyaset üstüdür üstelik. Yani bu siyasi bir talep de değil, bu siyaset üstü bir istektir, yani bir uygarlık istekliliğidir, buna rağmen bunun kabul edilmemiş olmasını ve halen siyasi erk ve YÖK tarafından buna yaklaşılmasını da sorgulayan bir kurultaya ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Teşekkür ederim.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, mikrofonu Kubilay Bey’e uzatabilirsek...

KUBİLAY ÖNAL- Oktay'dan sonra konuşmak hakikaten güç olacak, ama yani aşağı, yukarı çerçeve olarak aynı sözleri ya da benzer sözleri farklı bir dille söyleyecektim, söylemeye çalışayım.

Gerçekten bir değerlendirme sürecine yeniden ihtiyaç var birincisi, ilk söylediği çok doğru, “bunu kurultay formatı içine de nasıl giydirebiliriz” belki burada önemli olan. Yani bir bütün genel form hüviyeti gibi bir değerlendirme süreci belki nasıl şekillenebilir bu soru önemli oluyor; yani amaçlar, hedefler ve sonuçlar itibariyle bu beş kurultayı bütünsel olarak değerlendirmek önemli gibi duruyor.

Tabii bunda yol almadık konusuna çok katılmıyorum, ama pratik sonuçlarda hakikaten göstergeler açısından baktığımız zaman yol alınmadığı söylenebilir. Sonuçta Bülend'in de açtığı, söylediği sözler üzerinden bakacak olursak en azından bir sürü yabancılaşmalar ortadan kaldırıldı ya da kısmen uzaklaştı. Yani kurullar birbirini tanımaya başladı vesaire, bunların olumlu taraflarını da koymak gerekir, ama tabii bir sonuç, bir pratik başarı belki olmuyor.

Bu sadece tabii bu kurumsal yapıların konusu değil, karşımızda resmi kurumların genel politik yaklaşımlarıyla da ilişkisi var bu sürecin dolayısıyla, ancak tabii çok olumsuz olan bence en önemli Oktay'ın doğru bir şekilde söylediği kontenjanlar ve okullar meselesidir. Kontenjanlar yani hakikaten bugün projeksiyon yapma mümkünse elimizde çok ciddi bilinçsizlik gündemi herhalde daha da yani daha dibe vurmuş mimarlık istihdam biçiminin olacağını gösteriyor. Bu türlü kontenjan ki, üç binin civarında olması lazım şu anda. Bunun çok yani bu bizim başladığımız dönemlerde sanırım 1500'ler 1000'ler civarındayken, şu an 3000'e yakın. Bunun da önemli ölçüde –mezun değil kontenjan açılan üniversiteler- yani 2008'de 2861 filandı, şimdi 3000'ler civarı doğru.

Bunun içinde de önemli payı -ki bunun yüzde 50'ye yakın olduğu söz konusu- özel vakıf üniversiteleri kapsamında oluyor. Bunlardan Kıbrıs gündeme geldi ama olumsuz biçimde, daha olumsuz biçimde gündeme gelmesi ki, bakınız kontenjanlar çok ciddi doldurmuyor Allah'tan. O kontenjanlar anladığım kadarıyla ve son puanı yok biliyorsunuz yani şöyle baktığınız zaman sıfır geçiyor. Yani bu nasıl bir eşit, nasıl bir zemindir yani bunun üzerinden biz bütün varsayımlarımızı olumsuzluğa eğitim süreci itibariyle bir durum var, yani dolayısıyla bunun bir kere araştırılması ve bunun yüze çarptırılması gerekir.

Yani bu kadar kontenjan ve bu kadar kontenjan içinde mimarlık eğitimindeki özel okullaşma veya üniversiteleşmenin geldiği sonuçlar. Tabii mezunlar vermedi, şudur, budur... Hani mezunlar var, ama henüz tam bir karşılaştırma imkânı olmayabilir, ama gidişatı için elimde ipuçlarının olduğunu düşünüyorum. Yani bunu bilmiyorum, bir tür değerlendirmeye tabii tutmak gerekir. Olmasın demiyorum vakıf ya da özel üniversitelerinin mimarlık içindeki payının bir değerlendirilmesi de gerekiyor, yani bu önemli bir durum.

Sonuç itibariyle söylemek istediğim; bir sürü konu tabii burada konuşuldu, benim katıldıklarım da var, ama önemli değil sonuç itibariyle mesela mimarlığın sanattan uzaklaştırılması konusu benim katıldığım bir konu değil ama mimarlığın asıl olarak içeriği boşaltıldı sadece sanat yönünden uzaklaştırılmadı. Birçok yönüyle ilişkisi aslında “artık mimarlık ne kadar var gerçekten?” diye bir genel sorgulama yapmak belki çok daha doğru

Mimarlık ve Eğitim Kurultayında. Bu anlamda bizim İstanbul'da EKA-MBÇK, uzun adı Eğitim Kültür Araştırma Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu olan yapının veya değişik ortamlarında bu konuyu, yani mimarlığın genel krizini gündeme alması gerekiyor. Toplantılardaki sonuçları veya uğraşları, çabaların aslında Mimarlık ve Eğitim Kurultayına da yansması, yani mimarlığın genel krizinin yansması gerektiği kanısındayım.

Bunun için en iyi örnek bizim şu anda unutulmuş ama bizim bu dönem tek bildirdiğimiz, Bülent'in de araştırmasını yaptığı 1969 yılında yapılan seminer. Mimar Sinan'ı tekrar söyleyeceğim bunu çok önemsiyorum, çünkü içeriğini tartışmıyorum. Dönemsel bir şekilde, o konuda biz sözlü tarih denemesine giriştik oraya katılanlar oldu, orada bir tane olgu çıktı ortaya ki, İlhan Tekeli açtı; birisi "Neden seminer 69'da bu kadar önemliydi, niye yapıldı?" filan gibi. Birisi Türkiye politikleşme sürecinin öncesindeydi ve onunla sola açılmıştı orada denilen tarif. Bir yandan da, demin Oktay'ın açtığı tartışmada tartışılır olarak da mimarlığın öğretilebilir bir meslek haline gelmesi için, eğitimin bu yönde şekillenmesi için ODTÜ örneğinden yola çıkarak öğretim okullaşma sürecinin başlamış olması, bunun tartışma gündemine girmiş olmasının önemli olduğunu söyledi.

Bugün için ne söylenir? Asıl sorun o, yani bugün geleceğe dönük olarak okuduğumuz bu tezler varmış ortada, sola açılıyormuş ve bir yandan da mimarlık eğitimiyle ilgili özgün çabalar varmış ama bugün acaba bunu ne kadar söyleyebiliyoruz gibi aslında genel bir tartışma düzleminin oluşturulması gerekir kanısındayım. Bunun da yani mimarlığın meslek olarak, eğitim olarak, ticarileşerek Bülent'in dediği gibi, içeriksizleştirilmesi mimarlık eğitiminin veya mimarlığın önümüzdeki sürecin en önemli konusu olduğunu, bütün o diğer tezahüre bağlı olduğunu düşünüyorum ve bu anlamda bunu nasıl tartışabiliriz, genel tartışma olarak sunabiliriz diye genel bir sorun var.

Tabii başka bir konu da Öğrenci Forumunda çıktı ki ortaya her şey aslında istihdamla ilişkili, istihdamla ilgili endişelerden kaynaklanıyor. Demek ki bu geleceğe dönük, istihdam dediğim zaman tabii çok şey kural bu; yarın ben ne yapacağım, yarın nasıl bir uğraşı, nasıl bir pratik içinde olacağıma ilişkin somut bir düşüncenin olması gerekir diye düşünüyorum. Ama şu değildir o zaman da; genelde biz Avrupa Birliği yeterlilikler direktifi bağlamında mimarlık eğitiminin o düzleme nasıl ulaştırıcılığını tartıştık. Demek ki onun şimdiden de biraz dışına da çıkmamız gerekir, oraya takılı kaldığınız zaman bakın somut olarak ilk adımı atamıyoruz, o zaman başka türlü araçlar geliştirmemiz gerekir.

Bunun dışında ben en çok yoğunlaşabileceğimiz madem burada eğitimciler ve oda içinden gelenler veya mimarlık pratiği içinden gelenler yan yana, o zaman da şu çok öne çıkıyor, bunun görülebilir hale gelmesi, yani araştırılması öne çıkıyor. Yani aslında eğitimcilerin de artık meslek pratiğini araştırmasına dönük çabalarını arttırması gerektiği kanısındayım. Bunların, yani araştırma derken en azından veri düzeni, verilerin sağlıklı hale getirilmesi bütün o politik şeyin bunun ardından daha doğru olarak tanımlanabileceğini düşünüyorum ve bu törende ben şöyle bir başlık öneriyorum: Mimarlık ve Eğitimi Pratiği Araştırmaları. Mimarlık ve Eğitime ilişkin o pratiğin araştırılmasına ilişkin başlık olarak...

Gereksinim ve olanak var, yani böyle bir başlık, yani bunu tartışmak üzere önerdim, çok iyi düşünülmüş değil.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Ben şöyle diyeceğim, Kubilay Bey bu güzel düşüncenizi diğer arkadaşlarımız konuşurken siz biraz daha sadeleştirip cümleye dökerseniz belki bunun üzerinde yeniden konuşuruz. Çünkü hepimiz sözler yazmaya çalıştık, fakat tam olarak dediğinizi ben yazamadım, onun için bir rica edeceğim siz onu bir cümlede öneri haline getirir misiniz?

KUBİLAY ÖNAL- Yani mimarlık mesleğinin düzenini kendi gündemine alan buna ilişkin araştırma potansiyeline hareket getirmeyi amaçlayan bir gündem yaratmalı, bu yani söylediğim, özet olarak bu.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Kubilay Bey bittiyse teşekkür ediyorum, Cengiz Beyin sözü vardı. Evet, Hocam Cengiz Bey...

CENGİZ BEKTAŞ- Ben bir toparlamaya çalışacağım belli başlıklar içindeydim, ama ben gerçekten aşırı dertliyim bu konuda, çünkü kendi meslektaşlarıma, kendi arkadaşlarımıza duyumsatamıyorum bazı sözleri. Daha 1969'da İCOMOS toplantısında mimarlık eğitiminin kesin kez kötüye doğru gittiğini dile getirmiş bir insanım ve bana lütfen söyleyin; ne daha iyiye gitti?

Oktay demin yine kibarlık etti, hepimiz kekeme konuşuyoruz, yani Kubilay'a bile kekelettirdik, yani gerçekten dümdüz artık, kendi kendimize yalan söylemeden konuşmalıyız. Öğrenci yetişmiyor, ben nereden biliyorum? Ben eğitmen miyim? Eğitmen bilemez bunu, efendim her zaman söylerim! Paşabahçe fabrikasını ürettiği ürünle ölçersiniz. Benim elimden belki bin öğrenci geçti, bugün en kötü durumdayız, bir kere biz bunu düşünmeliyiz. Neden bugün en kötü durumdayız?

Yani öğretim görevlileri bizim hocalarımız inşaat tozuyla gelirlerdi derse, bugün öğretim görevlileri hiçbirisi yapı yapmayı bilmiyor, en azından bir çizgiye kadar; kaçak yapmayı, kaçak inşa etmeyi öğreninceye kadar diyelim. Bakın, birazcık sivri konuşuyorum, ama bunun üzerinde doğru dürüst düşünelim, yani bu sorun çünkü doğrudan doğruya hepimizin can alıcı sorunu. Katılımcılar içinde benim katıldıklarım da yeteri kadar öğrenci yok, onları bir oturumun içinde birbirleriyle pat, pat, pat, pat konuşturmanın hiçbir anlamı yok. Öğrencilerin değişik katmanlardan, yani sömestr bir Londra, bir Amsterdam gezisi yapabilecek öğrencilerden değil, değişik katmanlardan sözcülerinin böyle bir kişi, iki kişi değil, on kişiyle katılmaları sağlanmalı ve onlar dile getirmeliler sorunlarını, çünkü farklı konular.

Öğretim görevlileri artık anladılar, mimarlık eğitimi dibe vurdu, ama öğrenciler bunu çok daha önceden anladılar; "Biz yetişmiyoruz, biz bir şey bilmiyoruz" diye geliyorlar ve ben alfabe yazdırmakla başladım, yanıma alacağım arkadaşına önce alfabe yazdırıyorum, çünkü kasabın, bakkalın yazısından hiçbir farkları yok. Her dalda, yani size örnek gösterebilirim her ay seçilmiş insanlar geliyor, okulda bilmem ne olmuş insanlar geliyor, inanın yazı yazdıramam, bir dilekçe de yazdıramam, herhangi konuda bir deneme gibi bir yazı da yazdıramam. Ondandır değil, onun dışında el yazısı yok, ne nokta virgülden şu bu filan biliyorlar, ama el yazısında A harfini örneğin, inanın on çeşit A yazıyor bir yazının içinde. Yani bu gereksiz mi? Ne olur düşünelim. Bu harmonidir, bu uyumdur, bu istiftir ve bu sonunda adamın ceketine kadar etkiler, ama biz bunu niye oluşturuyoruz, onlar da bundan yakınıyorlar.

Bir de Türkiye'deki dengesizlik söz konusu olmalı, yani bizim temel sorunumuz o, Diyarbakır'da yetişen öğrenciyle, İstanbul'da yetişen öğrenci aynı değilse biz kimi dengeleme yollarını aramalıyız. Ben bunu yıllardır öneriyorum, hiç olmazsa yarım sömestir veya bir sömestir Diyarbakır'daki öğrenci İstanbul'da herhangi bir üniversitede bulunmalı mimarlık tarihinin içinde. Bunun tersi de en az onun kadar önemli, İstanbul'daki bir öğrenci de gidip Diyarbakır'daki koşulları tanımalı. Ülkeyi kesinlikle tanımıyorlar, mimarlık öğrencisi ülkeyi kesinlikle tanımıyor. Ha daha başkaları tanıyor mu? Kitap okuyorum inanın baştan aşağı tarih yanlışıyla dolu ve bunların ikisi de profesör! Yazarların birisi iç mimarlık profesörü, öbürü ekonomi profesörü. **İzidorus'la Hipodromus'u** aynı dönemde yetişmiş insanlar olarak yazabiliyor bunlar.

Bu derece cahiliz, ne olur yani hiç dediğim gibi tekrar tekrar söylüyorum; bir Alman öğrencinin yanında nasıl benim öğrencilerimin boyları 10 cm daha kısaysa, hemen hemen tüm yaş gruplarında bilgide de aynı durumdayız. O kendisine gerekli olan bilgileri öğrenerek başka bir düzeyde öğreniyor, ben ne yazık ki saçma sapan birtakım gerekçelerle en gerekli olan öğrenimleri veremedim birtakım insanlar yetiştiriyorum, üç ressamın adını yaz diyorum yazamıyor çocuk. Bir fakülte bitirmiş olan çocuk üç yontucunun adını yazamıyor, tabii ki "Ucube" diyecek başbakan, ne diyecek ki? Onun hitap ettiği insanlar acaba onun ucube olup olmadığını biliyor mu? Yani bunun üzerinde kesinlikle düşünmemiz gerekiyor.

Ben buna Anadolu gezileri diyorum, ama öyle yani lay-lay-lom gezi değil, nasıl o Amsterdam'a, Londra'ya, bilmem nereye gidenler, bunlar neyle gidiyor? Bir Alman Fakültesi beni davet etmiş, bana karşılığı yirmi kitap çıkardılar, Roma'ya götürmüşler Roma'dan bir kitap gelmiş öğrencilerin yaptıkları. Bilmem işte Paris'e götürmüşler, bilmem nereye götürmüşler bu kitaplar bir sömestir ödevi olarak gelmiş ve çocuklar en önemli yapıları tanımışlar. Bizde yapıları bir yana bırakın ülkesini tanımıyor, Çorum'a gidiyorum inanın bir üniversite öğrencisini bana rehber diye veriyorlar, Hitit bilmiyor. Bu ne biçim şey, ben onunla nereye gideceğim, ne yapacağım?

Bu yarıyıl değişimi olabilir, öğrenci değişimi olabilir zaman zaman dediğim gibi konulu tematik geziler olabilir bir şekilde ben sadece ara başlıklar olarak bunları söylüyorum, ama onların üzerinde uygulama alanını da içine katarak düşünmeliyiz.

Öğrenimde disiplinler arası en ufak bir ilişki yok, bütün üniversiteler bugün interdisipliner kürsüler kuruyorlar ve interdisipliner olmadan da bir eğitimi ciddiye almıyorlar. Artık biliniyor ki, sanat eğitimi almamış bir mühendis iyi bir mühendis olmuyor ve biz hala fakültelerimizi 17 km Van'da, 22 km Balıkesir'de, bilmem kaç km İzmir'de dışarıya atıyoruz. Kim atıyor? Onu da söyleyeyim, hiç kimse bana kızmasın, ben kızılmaya alışık bir adamım, öğretim görevlileri atıyor, yani bana yanıt verilsin diye söylüyorum. Çünkü bana rehberi kulağıma fısıldadı, dedi ki; "En çok öğretim görevlileri istiyor, öğrenciler benden sözcülük istediler, aman dile getir ki gitmesin fakülte buradan" diye. Niye bırakıp geldiniz İzmir'i? Taksi şoförlüğü öğrenmek gibi tarlada mı öğrenilecek mimarlık? Kızdınız mı yeteri kadar, yanıt verin bana ne olur?

Efendim onları bir tarafa bırakın, disiplinler arası ilişki dediğimiz zaman şimdilerde sanat dallarını düşünüyor olduk, statik mühendisiyle, tesisat mühendisiyle, makine mühendisiyle ne zaman çalışmaya başlayacağını, onlarla neleri çözeceğini, projelerinde

statikçinin, tesisatçının, elektrikçinin verilerini nasıl işleyeceğini bilen bir öğrenci gösterebilir misiniz bana? Ne olur, statik proje geldiği zaman nasıl bakacağını bilmiyor, acayip bir duruma bakar gibi bakıyor, bunları ben kendi büroma gelen seçkin öğrencilerden biliyorum. Ayrıca da bütün üniversiteleri dolaştığımı biliyorsunuz, orada bana sorulan sorulardan benim sorduğum cevaplara aslında hiç alamadığım yanıtlardan veyahut da tek tük yanıtlardan saptayabiliyorum.

Bu mimarlık fakültesinin öteki fakültelerle yalnız güzel sanatlar fakülteleriyle değil, yani bir kere o kuşkusuz, ama öteki fakültelerle de kimi projeleri birlikte yapması gerektiğine inanıyorum. Bunu daha 1968'de önerdim ki, mimarlık fakültesinin son sınıfındaki öğrenci, inşaat fakültesinin son sınıfındaki öğrenciyle birlikte proje yürütmeli. Strüktür nedir, taşıyıcılık nedir? Bunlardan haberleri yok, inanın cümle kuramıyorlar bunlar, bu sözcükleri verin mimara yakışacak bir cümle kuramıyorlar.

Konferansların paylaşılması gerekiyor ve az kişi var, öğretim görevlisi az, birçok yerde asistanlarla yürütüyoruz. Bunların doğru örgütlenip o yüzden Mimarlar Odasının bu işin içinde olması tabii başta söylediğime tekrar geliyorum, yani birinci grup tamam, aradaki boşluk öğrenciler, üçüncü grup da tamam, ama öğrenciler yok arada. Bunu burada bir kere daha vurguluyorum. Bunlarla takımlar kurup nasıl yapacaksak, odaların şubelerini dolaşırsak, fakülteleri dolaşırsak ve mesela öğrenci karşısında birden bire Doğan Tekeli'yi bulsa ve dese ki ona; "Filan uçak alanında size ödül vermişler, neden? Nesi var yani bu uçak alanının?"

Piyasayı filan biliyor musunuz, emlakçıların verdiği ödülleri Cumhuriyet Gazetesi mimarlık ödülü diye yayınlıyor. Yok, onların da bir düzeyleri kalmadı! Bilmem kaç bin liraya ödül satın alabiliyorsunuz. Her yerde, gene bugün gazetelerde var haberler, inanın yani elbette ki öğrenci bu yayınlardan, televizyon bilmem nesinden, oradan buradan bilgiler öğreniyor ve o zaman siz solda sıfır kalıyorsunuz, hepimiz solda sıfır kalıyoruz. Ben artık son zamanlarda birtakım inandığım insanlarla bile konuşamıyorum, çünkü onların örnekleri başka.

Bana biraz önce arkadaşım sordu; "Piyasadan anamalcılardan iş alıyor musunuz?" Yok, ben on yıldır almıyorum belki, ama bu benim kişisel sorunum filan da değil, biz başka bir yere götürülüyoruz. Başbakan bina tanımlıyor, başbakan cephe tanımlıyor, başbakan heykel tanımlıyor bu memlekette. Niye? Arkeoloji alanında hiçbir bilgileri yok, bana gelen arkadaşım en azından iki ay arkeoloji kazı alanında çalışmak zorunda, çünkü toprağın altında ne olduğunu bilmiyor. Benim kendi memleketimde diyor ki adam; "Denizli ilk Türk kentidir". Dedim; "Ya çarşının ortasında kilise olduğunu biliyor musun? O kiliseyi sana söylemeyeceğim, açar yıkarsınız çünkü".

Yani bu eğitimi biz vermek zorundayız ve ancak bunlarla biz mimarlık öğrencilerini doğru dürüst yetiştirmekle bu memlekete sahip çıkabileceğiz. Memleketi yitiriyoruz ve inanın 500 yıldır verilen zararlar, şu son dönemde verilen zarar neredeyse birbirine eşit. Duvar resminden tutun, bilmem nesine kadar.

Ben daha önce staj düzenlemesi işinden söz etmiştim, gene iki çıkıntı öneride bulunacağım ve sonra keseceğim, bağışlayın uzatmadım inşallah. Birisi; staj düzenlenmesinin bayağı öyle bilmem kimlere yağ yakarak değil, iki yıl staj yapmadan

orasında, burasında, İngilizler gibi ortasında, sonunda, sonrasında bilmem Fransızlar, Almanlar gibi sonunda bilmem ne... Ama stajı düzenlemeden mimarlara diploma vermek olmaz, bunun üzerinde ciddiyetle durulması gerekiyor. İkincisi; mimarlık eğitimi üzerinde bu parçalanmadan sonra belki de başka memleketlerin bir zamanlar yaptığı gibi, ilk iki yılı vaktiyle Mimar Sinan'da da yapıldığı gibi, akademide de yapıldığı gibi bayağı temel eğitim olarak yapıp, sonra şehirciyi, bilmem neyi, şunu bunu ayırmak bile düşünülebilir. Tekrar deneyeceğiz, en azından ondan sonra denediğimiz yol iyi bir yol değildi, yanlış yollara götürdük, gerçekten bunu da tartışmalıyız ve bunlar 6.sı yapılmakta olan eğitim kurultayında artık tartışılmalı, teşekkür ediyorum.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, sırayla gidecek olursak Deniz Hanım'ın sözü vardı.

DENİZ İNCEDAYI - Çok teşekkür ederim, ev sahiplerimize de çok teşekkür ediyorum.

Ben şu an düşündüğüm bir sözü paylaşmak istiyorum temaya ve konuların başlıklarına ilişkin, bir de yurtdışında katıldığım eğitim grubu çalışmalarından çok kısa bir özet yapacağım bu tartışılan başlıklara ilişkin.

Şöyle bir anımsatma yaparak başlayayım istiyorum; aslında bizim kurultayımızın tarihi bu yılın Ekim ayı, aynı zamanda Dünya Mimarlık Kongresi tarihleriyle yakın, yani yaklaşık bir ay gibi arayla düzenlenecek. Yurtdışındaki birçok eğitim komisyonunda, oradaki sonuçlara yönelik çalışmalarını yoğunlaştırdılar ve hani temaları, orada altı çizilmek isteyen yani uygulanması gereken başlıkları hazırlıyorlar orada çeşitli formatlarda sunmak üzere. Biz de belki kurultayda, Tokyo 2011'in teması daha çok eyleme ve sorumluluğa yönelik hazırlanıyor, yani "Dizayn 2050" ama şu anda hani eyleme geçilmedi çok boyutlu sorumluluk gibi.

Yani bizde birazcık hani onun tabii ki birçok alt başlığı var şu an onlara girmeyeceğim, ama hani belki biz de birazcık hani eğitimi bu kurultayda ele alırken bu hani mesleki sınırlar içinde değil de çok boyutlu toplumsal sorumluluk perspektifinden bakarak, aslında Cengiz Hocam da hani hakikaten az bile söyledi. Çok üzülerek dinledim, ama hakikaten belki de yaşadıklarımız söylenenlerin kat kat fazlası, bu sorumluluk perspektifinden bakarak bu yaşadığım sorunları özetleyebilir miyiz?

Örneğin hani yapılı çevrenin bu hale gelmesi, eğitimin bu çöküşü ya da işte kurumların özgünlüklerini giderek yitirmeleri ve sürekli bu hani hem Bolonya Sürecinden bir taraftan da özgünlüklerinden bahsetmeleri, birazcık hani kavram olarak acaba özgünlük teması ya da eğitimin bu kültürel sorumluluğunu gündeme getirebilir miyiz gibi düşündürdü beni. Çünkü örneğin, Avrupa Üniversiteler Birliği'nin de gündemine aldığı konu; yetenek, hani yeteneğin özgün eğitimin tartışılması ve yaratıcılığın yeni tanımı olarak görülüyor. Biz belki hem biraz bu UIA'nın temasıyla 2050'yi nasıl tasarlayacağız? Bugün işte mimarları nasıl yetiştireceğiz? Bu çok disiplinler arası yaklaşımı nasıl eğitime katacağız? Bu konular giderek tartışma alanında yoğun.

Örneğin; UIA'dan hemen örnek vereceğim eğitim grubu çalışmalarında hem bir validasyon üstüne yoğunlaşmış grubu var, hem de mimarlıkta düşünce üstüne çalıştığı bir grup var ki bunlarda daha çok sürdürülebilirlik ön planda. Sürdürülebilirliği de sadece ekolojik ya da fiziksel boyutuyla değil de kültürel sosyal boyutlarıyla da, bütünlüklü bir ekosistem

boyutuyla bakıyorlar, “Sürdürülebilirlik ve Miras” diye bir ayrı alt çalışma grubu var, yine çok boyutlu olarak ele alınan ve “Araştırma” diye çalışma grubu var. Bunlar tabii ki Tokyo’da yine bu sosyal kültürel sorumluluk ve de harekete geçme perspektifinden bakarak birtakım sonuçlar hazırlıyorlar. Biz de belki bizim eğitim kurultayında ona birtakım bağlantılar yapabiliriz, sonuçta kuşkusuz ayrı bir çalışma platformu ama oradan da çıkacak birtakım sonuçları buradan paylaşabiliriz diye düşündüm.

Bir de “Herkes İçin Tasarım” konusu, aslında geçen kurultayımızda da önemli bir başlık, yani “Toplum ve Mimarlık” konusu daha doğrusu bizde ele alındığı şekliyle. Toplum ve mimarlıkta bir miktar bu kamusal boyutunu, yani mimarlığın aslında sadece mal sahibiyle, işte yaratıcıyla ya da sanatçıyla sınırlı değil de kamusal hizmet boyutuyla ele alınmasını çok yönlü olarak yine Tokyo Kongresinde gündeme getirecek. Aynı şekilde Avrupa Mimarlar Konseyi de çalışmalarında, eğitim grubu çalışmalarında daha çok bu yetki meselesine değiniyor ki, bizim ülkemiz için bence o da çok hayati bir konu haline geldi. Meslek pratiği konusuna, yetki konusuna ve de araştırma konusuna, yani araştırma temel başlık olarak çıkmış durumda, yani araştırmanın kaçınılmazlığı ve de eğitime nasıl aktarılacağı, artı disiplinler arası araştırmanın eğitimde nasıl yer alacağı yeteneğin ve yaratıcılığın yeni yorumları gibi başlıklar yani en azından kavramlar şu anda gündemde.

Bir de ben bizim için -hani kuşkusuz herkes söyledi, ama bir daha söyleyeceğim- eğitimin ticarileşmesi meselesi hakikaten yetkilere de, çevresel sorumluluğa da çok bağlı, bence çok önemli bir konu. Çünkü hakikaten diplomaları verip, o yetkileri verdiğinizde giderek bu bahsettiğimiz sorunlar katlanarak, yani bir çığ şeklinde de büyüyor bir taraftan. Belki onu da ayrı bir çalışma grubuyla ele alabiliriz, çünkü Türkiye’de belki özel bir konu diye düşünüyorum, ayrı bir çalışma başlığıyla gündeme getirebiliriz, bir alt başlık olarak.

Bir de son olarak şunu ekleyeceğim; öğrenci konusuna ben de çok katılıyorum, çok eksikti bence de geçen kurultaylarda. Öğrenci katılımı başka bir şekle sokmamız ve öğrencileri aktive etmemiz ve de bütün çalışmaların içinde aslında belki de öğrenci çalışmalarını, öğrenci katılımını sağlamamız ve onların sonuçlarını da değerlendirmemiz gerekiyor. Öğrencileri yeterince eylemci haline getirebilirsek, yeterince aktive edebilirsek çok iyi sonuçlar alacağımızı düşünüyorum, en azından bizim üniversitede öyle gözüküyor. Tabii ki sizin olanaklarınızı sergilerle ya da belki farklı forumlarla da, konuşmacılarla da, özel konuşmacılarla da, ulusal değil uluslararası desteklenmesi tabii ki çok güzel olacak.

Çok teşekkür ederim, şimdilik bu kadar.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, Deniz Hanım’a ben de çok teşekkür ediyorum. Sonra Selahattin Önür’ün sözü varmış, buyurun.

SELAHATTİN ÖNÜR - Aslında her ne kadar temadan söz ettiysek, tabii temanın, “Tema nasıl bir şey olmalı?” geri toparlayıcı ve yönlendirici olması gerektiğini elbette düşünüyoruz. Çünkü aslında bir konuşup, düşünmeye başlayınca o kadar çok konular geliyor ki, şu ana kadar yapılan konuşmalarda birçok somut ve çok hayati ve gerçekten çok önemli konulara değinildi. Fakat bunların hepsinin bir şekilde başlık olacak ve tüm çalışmaların bu yönde, bu kongrede belli bir yönde geliştirmek üzere çalışmalarını yönlendirecek bir başlık.

Ben daha önce kurultay başkanına şöyle bir baktım biraz önce, ilk toplantı “Nasıl bir gelecek, nasıl bir mimarlık?” bu çok kapsamlı ve hala geçerli olan bir başlık. Öyle diyemeyeceğim, çünkü ikincisi; “Mimarın Formasyonu Nedir, Ne Olmalıdır?” üçüncüsü; “Mimarlık ve Eğitimi Yeniden Yapılanırken” dördüncüsü; “Mimarlık ve Eğitimi / Süreklilik ve Değişim”. Bütün bunlar sanırım o soruya bir miktar yanıt arayan başlıklar gibi, toplantılar da öyle olur hani gerçekten birçok konular değişti, hani eğitim olsun, meslekteki problemler olsun, hep bir çeşit mevcut durumu değerlendirme, birtakım değerlendirmeler yapma, eleştiriler yapma şeklinde gitti.

Son yapılan toplantıysa bunlardan biraz farklıydı, “Kalite / Yetki ve Sorumluluk” burada bütün bu ortaya atılmış olan soruların karşısındaki yanıtlar çerçevesinde belirlenmesi gereken ölçütler ve öz denetim üzerinde çok duruldu ve özelleşti. Acaba “6. Kurultay ne olmalı?” derken ben burada demin Oktay Bey’in arkasından yine yapılan konuşmalarda, gerçekten “Son on senede ne yaptık, ne başardık, ne başaramadık? Ne sürüyor, ne sürmekte?” Dolayısıyla bir proaktif bir tutum almak çok önemli, onun için ilk soru bağlamında bir tartışma yapmak, “Nasıl bir gelecek, nasıl bir mimarlık?” hala bu soruyu soruyoruz, hala bu soru çok güncel ve bu bağlamda yalnız bizim oturup tekrardan hani kendi içinde tekrar edenler değil, “Acaba ne gibi adımlar atılmalı? İleriye dönük yapılması gerekenler ve stratejiler”

Komisyon başlıkları çok çeşitli olabilir, bahsedilen birçok konu var, yeni konular da var ve belki bu komisyonların çalışmaları bu tür stratejiler çerçevesinde artık ele alınmalı diye düşünüyorum. Yani bu yasalaşmalar konusu olabilir, ama artık bir yerde belki biraz da ütöpic de olabilir, ama en azından proaktif olmalı. Dolayısıyla burada mesela en önemli konulardan birisi “Nasıl Bir Gelecek, Nasıl Bir Mimarlık” derken tabii herhangi bir gelecek, herhangi bir mimarlık değil belki ama belki alt başlıklarımız olabilir, alt temanın ve belki -bence- burada da bahsettim çevre kültürünün geliştirilmesi. Sanırım bu bütün toplumu ilgilendiren bir konu, hem mimarların ortamının eğitiminin kurdu olmasını, gerekse de mimarlık dışındaki tüm ülke toplumunu ilgilendiren bir konu ve sanırım bu konu muhakkak yine bütün çalışma grupları arasından bu önemli bir alt tema olmalı.

Burada nedir tabii bir konuya daha belki toplum deyince, çevre kültürü gelişmesi deyince bu bir yerde yaşam boyu öğrenim kavramı çerçevesinde belki bunu genişletmekte yarar var. Yani eğitim sadece üniversitede yapılan eğitim değil, buraya gelen kişilerin, öğrencilerin daha önceki eğitimleri, öğrenimleri konusuna biz bir şekilde proaktif olarak bir katkı vermemiz lazım. Mezun olan ileriye dönük olarak çalışan kişilerin yine eğitim, SMGM diyoruz, bence SMGM çok önemli adımdı, “Bu çok daha yaratıcı bir şekilde daha nasıl genişletilebilir?” bunun üzerinde durulabilir ve bütün bunda eğitimden başlıkla eğitimden ayrıcalıkla bahsedilmesinden yana değilim, mimarlık olarak geçmesinden yanayım. Önemli olan burada alt konu olarak, bir stratejinin parçası olarak üniversite meslek işbirliğinin vurgulanması çok önemli, bugüne kadar ki konulardan katan bu yürütüldü, bu yerleşti diye düşünüyorum. Bunun özellikle güçlendirilmesi gerekir ve dolayısıyla üniversite ve meslek işbirliğinin ne anlama geldiğini her alan ve her konu başlığının altında düşünülmesi gerekir.

Benim burada “Çevre Kültürü ve Toplum” deyince mimarlık, Mimarlar Odasına ilişkili olarak Avrupa Mimarlık Politikaları Forumu (EFAP) bence çok önemli bir işbirliği alanı ve

orada dolayısıyla nasıl çevre kültürü konusunda nasıl somut adımlar atılabilir? Yine bunu belki eğitim alanındaki bu yaşam boyu öğrenim çerçevesinde almak önemli, bu yeterlilikler çerçevesinden bahsediyoruz, bu sadece üniversiteye özgü değil. Yeterlilikler çerçevesi bütün yaşam boyu, her etapta eğitimle ilgili yeterliliklerin vurgulandığı bir konu, dolayısıyla bu ikisi Avrupa Mimarlık Politikaları Forumu, çevre kültürü ve bu yeterlilikler çerçevesini tüm yaşam boyu eğitime entegre edilmesi, birlikte düşünülmesi çok önemli diye düşünüyorum.

Bir başka konu da MİAK; bu yeterlilikler çerçevesi diyoruz, kriterler ve değerlendirme konusu, burada tabii MİAK olarak değil ama daha çok benim burada tekrar vurgulayacağım, biz mimarlık eğitim ve mimarlık uygulamalarının kendi özdeğerlendirmesini ve özeleştirisini yapması çok önemli, bu da mesleğe kabul kurulu konusuyla da çok yakından ilişkili.

En son bir de sanırım bir başka konu; mimarı entegrasyon konusu, bu eğitimde olsun, pratikte olsun disiplinler arası işbirliği, disiplinler arası çalışma bu çok önemli. Burada sanıyorum Yapı Teknolojileri Platformu var biliyorsunuz o mesela, çalışmaları ne safhada bilmiyorum ama o da çok önemli ve bu platform aslında sadece mühendisleri ve sadece yapı birimlerini ilgilendirmiyor. Tüm meslekleri ve sanat alanından, sosyoloji alanından, felsefe alanından, mimarlık ve bütün çeşitli kesimlerden artık entegrasyonun araştırıldığı bir platform dünya ölçeğinde, dolayısıyla Türkiye'deki platformun da yine bu anlamda gelişmesi önemlidir.

Ben biraz fazla belki detaylara girdim, ama genelde söyleyeceklerim bunlar.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Sırada Eyüp Bey...

EYÜP MUHCU - Kısaca kimi konuları aktarmaya çalışacağım, son derece önemli vurgular var, arkadaşlar konunun kapsamı hakkında başlangıçta bilgi verdiler, vermeye çalıştık.

Aslında eğitim kurultayları son derece kapsamlı değinilen bütün konulara oturularda giriliyor, yani şu masada konuşulan tüm konulara her oturumda giriliyor. Bu son derece önemli anlatılanlar ruh kazandırması açısından, ancak sorunumuz şu; çok konuya girdiği zaman asıl olan flulaşıyor, buharlaşıyor gibi bir tablo çıkıyor ortaya. Bundan şunu kastetmek istiyorum; yani bir vücut bulması gerekir eğitim kurultayının, yani son derece doğru, kapsamlı eğitim kurultayları yaşanmıştır, ama artık bir karşılığının hayat içerisinde, uygulamalarda, mimarlık ortamında, eğitim alanında mutlaka olması ve izlenebilmesi gerekmektedir.

O anlamda on yılı diye bir değerlendirme olacaksa, bir oturum konusu olabilir, geçmiş sürecin değerlendirebilmesi, ölçülebilmesi, izlenebilmesi açısından. Bir diğer asıl olan kimi konular var; ticarileşme, kriz, işte staj ve çok sayıda konular var, bunların bir eksen altında buluşması gerekir. Eğitim kurultaylarının bundan sonra çok genel başlıklar değil, daha somut, daha spesifik başlıklar altında sürdürülmesine tema olarak ihtiyaç var diye düşünüyorum. Böyle olursa o zaman kamuoyundaki etkisi, yansısı ya da ilgi oluşturması farklılaşabilir diye öneriyorum özellikle. Gündemde olan somut konular var, çok ciddi konular var. Biz buraya oturduğumuz anda örneğin Yüksek Planlama Kurulu bir karar almış; İstanbul'a üçüncü köprü ve Kuzey Marmara otoyoluyla ilgili karar almış. Yani hayat bir taraftan işliyor, yani biz konuşurken bir şeyler işliyor.

Mimarlık alanında da böyle, mesleğin parçalanması diyoruz, evet ama hizmet alanlarında da bir farklılaşma var, artık mimar değil, mimarın yerine danışman, proje yöneticisi, yapı denetçisi ya da bizim öngördüğümüz erişilebilirlik, enerji etki yapı konusunda çalışan vs. gibi hizmet alanları var. Bu alanlarda mimar ya olacak ya da yok olacak. Bakın bugün bizim alanımızı düzenlemede en yetkili kamu kurumu Bayındırlık ve İskân Bakanlığı. Bakanlık; “Mimarın yapı denetimiyle ne alakası var?” demektedir. Bu bizim kamuyla bağımız açısından, üstelik de mimar meslektaşımız ile kamuoyuna bağımlılığımız açısından ciddi bir kaygıdır, o halde burada karşı karşıya olduğumuz sorun aslında sanıldığından çok daha büyüktür. Eğer bir mimar ve kamu yöneticisi bunu diyorsa, diğerlerini suçlamaya hiç hakkımız yok.

Bu alana ilişkin olarak asıl sorun aslında bir talebin yaratılması ve örgütlenmesine katkı sağlamamızdır. Bu talep nedir? Aslında bu alanlarda mimarlığın ve mimar meslektaşlarımızın yer alması, nitelikli mimarlık hizmetleri sunabilmesinin koşullarına katkı sunulmasıdır. Bugün erişilebilirlik Türkiye'nin gündeminde var mıdır, yok mudur belli değildir. Enerji etkin yapılar konusunda mimarlık dışlanmıştır, yani enerji etkin yapı tasarlayacak mimardır, ama bu alanda etkili değildir, çıkan yasa buna izin vermemektedir. Onun için bizim çok ciddi sorunlarımız var, Mimarlar Odası olarak gündemimize mimarlık hizmet çeşitliliği, hizmet alanları, haksız rekabet vb konuları aldık ve bu konularda da çalışıyoruz.

Bunun da başını kurarsak Mimarlar Odası örgütlülüğünün eğitim kurultayıyla başını da güçlendiririz, örgütün bu alandaki desteğini daha iyi alabiliriz. Örgüte de gerekli ve doğru mesajı da verebiliriz, örgüt de buna ilişkin kimi çalışmalar yapabilir. O nedenle tema konusunda mimarlık hizmet alanları asıl eksenlerden biridir ve diğer konu da eğitim ortamıdır, yani mimarlık hizmet alanları ve eğitim ortamı. Hizmet alanlarında nasıl can yakıcı sorunlar varsa, eğitim alanında da can yakıcı sorunlar söz konusudur ve nihayetinde büyük bir kısmından bahsedilmiştir. Ama eğitim kurultaylarının en önemli eksiklerinden ya da bundan sonra atması gereken adımlarından birisi diyelim; eğitim ortamının özgür, demokratik, bilimsel eğitimin esas alındığı bir şekilde düzenlenmesine katkı sağlamak gerekir.

Bugün kimi mimarlık bölümlerinde ya da mühendislik bölümlerinde kendi asıl konusunu, kendi kavramları üzerinden tartışmaya birim insanları çekilmeye başlamışlardır, bunun sayısız örnekleri var. Mesela, öğretim üyelerinin özlük haklarıyla ilgili çok ciddi sorunlar vardır, yine eğitim alanında 1980 sonrası YÖK'ten kaynaklanan bir sorun olarak kendi eğitim programını yapamama gibi bir durum söz konusudur, üniversiteye dayatılan bir süreç söz konusudur. Bunların da program içerisinde doğru bir şekilde tartışılabilmesi gerekir, onun için tema olarak; “Mimarlık hizmetleri ve eğitim ortamı, sorunlar, çözüm önerileri” gibi bir başlık da olabilir, bu farklı şekilde düzenlenebilir diye öneriyorum.

Mesleğe Kabul Kurumuyla ilgili aslında yeterli tartışmalar geçmişte yapıldı, biz Merkez Yönetim Kurulu olarak kamu kurulunu oluşturacağız, ilk deneyimlerini, ilk çalışmalarını yapacak. Bu anlamda bu sahte mimarlar ya da yurtdışından kimi mimarlık eğitimi niteliğine bağlı olmadan diploma alanlar ya da başka konuları da değerlendirilmeye başlanacak. Yani böyle bir kendi tarihinde bu kabul kurulu oluşturulmaya başlayacak.

Son bir söz söyleyerek bitireyim; Kıbrıs'la ilgili sahte mimarlarla ilgili aslında bir kampanya yürüttük, çok da olumlu, pozitif bir karşılık buldu bu kampanya, fakat Kıbrıs'taki

okullara derdimizi anlatamadık. Oradaki devlet okulu bizi biraz anladı, epey de anladı ve bu arada Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi sanıyorum bir vakıf üniversitesi, adı da Uluslararası olunca tabii ki sadece Kıbrıs, Türkiye değil bütün dünyaya yönelik bir eğitim faaliyeti sürdürüyor. Bize çok sinirlenmiş ve dava açmış Hocam; “Siz bizi haksız yere suçluyorsunuz, kontenjanları sizin yüzünüzden dolduramadık” demek ki doğru bir iş yapmışız, dava açmış, ama kime açmış TMMOB’ye dava açmış. Biz kendilerine haber verdik; “Siz yanlış yere dava açtınız, Mimarlar Odasına açmanız gerekir, bize dava açın” diye. Teşekkür ederim.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Birincisi özel üniversite, ikisi vakıf üniversitesi, Türkiye’den farklı olarak da Kıbrıs’ta özel üniversite açma hakları var veyahut da o yasal, Türkiye’de açılmıyor. Türkiye’de sadece vakıf üniversitesi olabiliyor, ama Kıbrıs’ta Lefke’yle, Doğu Akdeniz bunlar vakıf üniversiteleri, devletten destek alıyorlar, diğer üçü mal sahiplerinin.

Sıraya bakıyorum, Eyüp Beyden sonra tekrardan Rengin Hanımı gördüm, buyurun.

RENGİN ÜNVER- Teşekkür ederim. Evet, ben de benden önce konuşulan arkadaşlarımın söylediklerine kesinlikle katılıyorum.

Bundan evvel Avrupa Mimarlar Birliği toplantısında da onuncu yılında, bir onuncu yıl geriye bakış, geleceğe bakış anlamında bir toplantı yapılmıştı. Mimarlık ve Eğitim Kurultayında da bu temanın ele alınması, bu yapılan beş toplantının oturumlarındaki ana sonuçların değerlendirilmesinin geldiğimiz bu kurultayların amacına ne oranda ulaştığını da bir anlamda gösterecektir. Tabii ki bir yere geldik mi, gelmedik mi onu da bilmiyoruz, ama ya da bizim burada şu anda bu masada konuştuklarımızı yıllardır konuşuyoruz, acaba bir adım ileriye gittik mi? Gitmemiş olsak bile bunların bir kez daha telaffuz edilmesinin yararlı olduğunu düşünüyorum, çünkü on yıl gerçekten uzun bir süreç.

Bir mimar yetişirken bunlarla yani eğitimi sırasında bu konularla ilgilenmemiş olabilir, zaman içinde bunlara ilgi duymamış olabilir, yeni bir kuşak geliyor on yıl demek en azından üç dönem mimar demek. Yani dört yıllık eğitim bağlamında düşünecek olursak, en azından üç, dört dönem burada değişik farklı kuşağı açısından geçmişin de bilinmesinin, gelecek açısından çok önemli olduğunu düşünüyorum, o yüzden mutlaka bir onuncu yıl değerlendirmesi yapılmalı. Bu konuda Selahattin Hocamızın görüşüne de katılıyorum, birinci kurultaydaki “Nasıl Bir Gelecek, Nasıl Bir Mimarlık” döngüsünün yani onuncu yıl olması nedeniyle de kullanılabilir gibi geldi bana.

Bir başka başlık açısından baktığımızdaysa mimarlık eğitim ve hizmetlerde çeşitlenme, sanıyorum ilk başta Eyüp Bey’in söylediği konular ya da Çetin Hocamızın söylediği konular bağlamında bu da bir başlık oluşturabilir gibi göründü bana. Sizlerle paylaşıp, hepimizin bildiği ama bir kez daha belki burada telaffuz etmekte yarar var, vakıf ve devlet okullarına alınan öğrenciler. Evet, gerçekten özellikle devlet okulu bile diyecek olursak, mantar gibi devlet okulları açılıyor ve öğretim kadroları yok ve MOBBİG’te de “Böyle bir okul, yeni bir eğitim programı nasıl oluşturulur?” diye bir de komisyon çalışmaları yapılıyordu. Burada böyle bir gerçeğimiz var.

Öğretim üyeleri açısından baktığımızda; hepimizin, bütün eğitim kurumlarının bir sıkıntısı, yeni öğretim elemanı kendi kurumunda yetişmiş bir doktora elemanı istihdam

edememe sorunu yaşıyor devlet okulları. Dün ben kendi bölümümde öyle bir sorunu yaşadım; bir arkadaşımız 50'den 33'a geçemediği için okuldan ilişkisi kesildi. Tabii bunlardan söylenecek çok konu var, ama burada vaktimizi de daha verimli kullanmakta yarar var.

Ben ilk konuşmamda söylediğim tarih konusuna bir kez daha değinmek istiyorum, bunun da nedeni MOBBİG, demin tam açıklayamadım. MOBBİG eğer biz Kasım başında bu kurultayı yaparsak MOBBİG Ekim'in ortasına düşüyor ya da Ekim'in başına yapılması lazım ki oradaki bilgiler kurultaya aktarılсын. Ben bir akademisyen olarak, bir bölüm başkanı olarak bir ayda iki defa kendime zaman ayırıp iki toplantıya gitmek bir kere fiili açıdan, uygulama açısından beni zorlar. İkincisiyse; MOBBİG Mayıs'ta yapılıyor ve yaz dönemleri de benim geçmiş dört yıllık deneyimimde benden tabii ki çok daha eski olan arkadaşlarım var, Hocalarım var, büyüklerim var, ama yaz döneminde MOBBİG'in çalışmaları verimli olmuyor ve bunu da denedik MOBBİG'lerde. Ekim'de yapılan toplantılar yaz dönemi nedeniyle hiç verimli olmadı. Benim önerim ki, baktığım zaman birinci, ikinci ve üçüncü kurultayın Aralık ayında yapıldığını görüyorum. Niye biz Kasım'da kalıyoruz, bunu Aralık'a alalım, MOBBİG'le arasına bir ay gibi bir süre koyalım ve sonuçlar da oraya gelsin, daha verimli olalım. MOBBİG'in verimli olabileceği ve MOBBİG'ten herhangi bir sonuç çıkarsa kurultaya daha kolay aktarılabilceğini düşünüyorum. Teşekkür ederim.

EYÜP MUHCU- Aralıkta seçim takvimi başlıyor bu arada, temsilcilikler, yani seçim yapıyorlar.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Bu sene seçim yılı mı?

EYÜP MUHCU- Yani Aralıkta olması mümkün değil de...

ÇETİN TÜRKÇÜ (OTURUM BAŞKANI)- Kasım bayram sonrası olabilir.

RENGİN ÜNVER- Çok yakın oluyor, yani MOBBİG'ler verimli değil zaten bunu Mehmet Hoca da çok iyi bilir, katılan bütün arkadaşlarım bilir. O zaman niye Kasım'ın sonu, Aralık değil de bari Kasım'ın sonunu hedeflesek, ben öyle düşünmüştüm, 30 Kasım, 1 Aralık, 2 Aralık olamıyor mu?

EYÜP MUHCU- Onların tabii takvimi var, onların başka danışma kurullarıyla ilgili, bir Necip Bey bilgi aktarabilir.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, Necip Beyin gelmesi lazım, çünkü Mimarlar Odası geçen toplantımızda, yani 24 Ocak'taki toplantımıza geldiğinde bize iki tarih önerisinde gelmişlerdi o zaman. Diğerlerinin işte bu seçim yılı veyahut da seçim nedeniyle, bayram nedeniyle bunların mümkün olmadığı söylendi, hatta ben bugünkü notlarıma acaba 28 Ekimle biter mi, yoksa 3 – 4 – 5 Kasım mı olabilir diye almıştık. Kasım sonrasını hiç düşünmedim, çünkü ona sanki Mimarlar Odası olamaz gibi bir söz söylemişti, dolayısıyla Necip arkadaşımız gelsin, neden olamayacağını belki o daha iyi söyleyebilir. Yani bizim bu öneri doğrudan doğruya Mimarlar Odasından gelen bir öneriydi, onu söyleyeyim.

RENGİN ÜNVER- Anladım, uzlaşmaya varsak, yani bir MOBBİG üyesi olarak iki toplantının...

EYÜP MUHCU- Takvimden kaynaklanıyor Hocam, baktım düzeltilebilir.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Takvim konusunu sonraya bırakalım, ben buradan sırayı takip ediyorum Rengin Hanımdan sonra Kamuran Sami Bey var. Kamuran Bey, evet, buyurun lütfen.

KAMURAN SAMİ- Bir saate yakındır tartışıyoruz, konuşuyoruz ama naçizane şöyle bir fikir edindim; tamam biz doğduğu toplumlar olarak (...)çok biliriz, geçmişini yâd ederken büyüklerimizin merhalelerden geçirmeyi de çok severiz. Ama hep dramları konuştuk, asıl dramların, asıl kötülüklerin, mimarlık eyleminin hangi çıkmaza girdiğinin nedenini de çok da fazla irdelemiyoruz. Tabii bizler bu işin yetkili insanları değiliz, karar vericileri de değiliz, ama hak bir kader bu mesleğinin, mimarlık kültürünün, mimarlık mesleğinin gerçeği, geleceğinin nasıl sonuçlara varabileceği konusunda fikir beyan eden insanlarız. O zaman şu soruyu kendimize sormamız gerekir; Biz iyi bir yurttaş mı olmak istiyoruz, biat eden bir yurttaş mı olmak istiyoruz? Bu iki kavramın vardığı sonuç demokrasi kültürünü bize hatırlatıyor, eğer biz gerçekten iyi yurttaşlar olarak haklarımızı bilseydik, mesleğimizin geleceği hakkında birtakım sözler söyleyebilirdik.

Örneğin, Cengiz Hocam çok doğru ve dramatik sözler söyledi, eminim ki hepinizin bildiği Alman asıllı **Theodor W. Adorno'nun** **Minima Moralia** Kitabı, yani Sakatlanmış Yaşam'ın 43. Sayfasının en sonunda şöyle bir cümle geçer; "*Doğru iş, yanlış yaşam; doğru yaşanamazdı*". Onun için yanlış yaşam, doğru yaşanmadığı için bir on yıla endekslenen ve on yıldan fazla geçmişini olan Mimarlık ve Eğitim Kurultayının niye bir sonuca varmadığını, olumlu bir etki yapmadığını hala bugün tartışıyoruz. O zaman bizler ne yapmalıyız? Tabii şu soruyu bir kendimize sormamız gerekir; ülkemizdeki farklılıkların ölümü, benzerliğin ölümünü beraberinde getirdi, biz farklılıkları seven bir kültürden gelen insanlar değiliz, belki çok acımasız bir deyim olabilir. Tabii bunu somut ve soyut kültür için söylüyorum, bunu politik bir söylem olarak dile getirmiyorum.

Örneğin, Cengiz Hocam Güneydoğu bölgesini, Doğu bölgesini çok iyi tanıyan ve fikirler üreten insanlardan birisidir. Onlarca, yüzlerce farklı kültüre ait, etnik kültüre ait değerlerin, kiliselerin nasıl yok edildiğini görebiliyoruz. Çünkü biz farklılığımızı öldürdük, öldürdüğümüz için mimarlık mesleğinin niye bu kadar kötü bir hale geldiğini tartışıyoruz. Şu bir gerçek; siyasiler bir günde oturup, bir gecede oturup PTT'nin yıllar önce hızlı bir şekilde her bir köşeye telefon kulübesi kurduğu gibi mimarlık okulları açtı. Güneydoğu'da öyle mimarlık bölümleri açıldı ki, bırakın bir hocasının, bir elemanın, daktilo yazan bir kişi yok; bir tevatür değil, bir gerçek. İşte Mardin'de açılan mimarlık bölümü, Diyarbakır'da eğitimi gören insanlar, onların bir memuru bile yok. Diyarbakır'ın kendi mimarlık bölümü var ve tabii siyasiler hızını almadan bir program daha açıldı. Siyasinin dünyasında zaman kavramı ölümle kalım arasındaki gibidir, o ölmeden öldürmek ister ve hızlı bir şekilde ikinci eğitimi de açtı, Diyarbakır'a gidin, yeni bir eğitimi de var. Siz, beni böyle bir yerde haftada 40 saat derse sokarsanız, hele bir de bu ülkede okumayı sevmeyen insanlar olarak, öğrenciler varsa o zaman ben bu insanlara hangi kültürden bahsedirim, hangi farklılıktan bahsedeyim, benim öyle bir şansım olamaz yani. Sistem bana diyor ki; haftanın 40 saati derse gireceksin ve bunun yanında ahkâm kesmek için de makale yayınlayacaksın, güzellikleri nadideler şeklinde, kasideler şeklinde dile getireceksin. Acaba o makalelerde Allah aşkına hepimizin ve haklı olmak üzere yazdıklarımızın hangisinin olumlu sonucunu gördük.

Ben doktora tezini yapı üzerine yaptım ve iddialı bir deyim vardı, 2005 yılında Güneydoğu'da üç milyon istihdam yaratılacak. Bırakın üç milyon istihdamı şu andaki benim o doktora tezimi okuyan birisi çıksa yazılanlara oturup güler. O zaman benim naçizane önerim; bu kurultayın başlığı için; "Mimarlık ve Eğitim / Dün, Bugün, Yarın". Yani geçmişi de dile getirmeliyiz, bugünü de konuşmalıyız ve yarın için referanslar da oluşturabilmeliyiz. Teşekkür ediyorum.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, ben de teşekkür ediyorum. "Mimarlık Eğitimi; Dünü, Bugünü ve Yarını" diye bir öneri. Böyle bir öneri var, bunu da sonradan konuşacağız. Evet, Necip Bey geldi bu tarih konusunu en iyi bilen arkadaşımız, dolayısıyla Necip Bey'e söz verelim.

NECİP MUTLU- Kurultay tarihi anlaşılıyor ki, sıkışık bir durumda. Biz aslında her kurultayı Kasımın ilk haftası yapıyorduk, ama o hafta Kurban bayramına gelmesinden dolayı sıkıntılıydı. Şöyle yapabiliriz; 16-17-18. Biz diğer programımızı değiştiririz bir danışma kurulu programımız olacak ama 16-17-18 Kasım yapabiliriz eğer uygunsa. Muhtemelen MOBBİG süreci de daha sağlıklı olabilir, yani böyle olabilir. Kaydıramayız çünkü orada bizim Zeki Sayar Anma Programı var, onunla arka arkaya gelmesini istemiyoruz, çünkü çok yoğun oluyoruz. 16-17-18 Kasım evet, yani bayram sonrası haftası oluyor normal yani programda bir sıkıntı yok, o hafta yapabiliriz eğer uygunsa.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Özellikle katılacak mimarlık bölüm başkanları burada söylesinler. Yani onlar bu konuda, bu tarihi önerilen 16-17-18 Kasımı...

NECİP MUTLU- Hocam buradaki amaç şu; MOBBİG sıkışacak dendi Ekim ayında, yani onun sıkışmasını çözmek için biz biraz daha ileri aldık, MOBBİG ona göre belirleyecek, yani o çok sorun değil yani şu anda bir sıkıntı yok. Zaten daha da geciktiremeyiz, bizim genel kurul süreçleri başlıyor, hatta Kasım, Aralık ayı gibi temsilcilik genel kurulları, Ocak, Şubat şubelerinki; yani o süreçlere çok girmek istemiyoruz biz etkinliklerimizde de. Yani bu makul eğer uygun olursa bu tarihe çekebiliriz, başka bir programımız var, onu kaydırırız.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, 16-17-18 Kasım diye belirleyelim ve MOBBİG'e katılacak olan arkadaşlar da MOBBİG'e gittiklerinde bu tarihi aktarınlar.

NECİP MUTLU- Biz de aktarabiliriz. Tabii kurultay olarak katılacağız Hocam, sizi de davet edeceğiz, tabii en azından kurultay başkanı olarak biz sizi götüreceğiz Hocam.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Biz MİAK olarak katıldık da, sonradan katılamadık. Evet, arkadaşlar sırasıyla Kamuran Beyden sonra Özlem Erkarlan, onun önerisi olacak.

ÖZLEM ERKARSLAN- Evet, bir kere her şeyden önce konuklarımıza İzmir'deki diğer bir üniversite mensubu olarak hoş geldiniz demek istiyorum. Ben kafamda onuncu yıl veya altıncı kurultay gibi çok tarihi bir dönüme ait, onu atif edilecek bir konu önerisiyle gelmedim, ama hani tartışmaya henüz açılmamış noktalardan birisi ne olabilir diye düşündüğümde; teknoloji ve mühendislik alanlarında yaşanan değişimlere uzun bir süredir mimarlık camiası olarak çok fazla uzaktan tanıklık ettiğimizi düşünüyorum. Aslında mimariyi çevreyi şekillendiren diğer disiplinler olarak onların katkısı çok büyük ve fiziksel ürünün yansımaları da onların başarısı, onların geldikleri nokta bizim geldiğimiz nokta kadar önemli.

O açıdan da ben acaba bu kurultayın başlığı; “Değişen Teknoloji, Mühendislik ve Mimarlık” olabilir mi diye düşündüm. Tartışma konuları olarak şunları listeledim; mimarlık eğitimi içerisinde önemli bir yer tutan taşıyıcı sistem, sıhhi tesisat, yapı malzemesi, çevre kontrolü ve mühendislikle kesişen ders grupları. Bu süre içerisinde ne kadar güncellendi, neler değişti? Deprem yönetmeliği, enerji yasası değişimlerinin eğitime katkısı için tartışmalar, görüşler, malzeme bilgisinde neler değiştiğinin ana teknoloji tüm mühendislerin ilgi gösterdiği çok önemli bir çalışma alanıyken mimarlık ve mimarlık eğitimi buna ne kadar girdi? Mimarlık öğrencilerine teknoloji ve mühendislik bilgileri hangi pedagojik yöntemlerle verilmeli? Stüdyonun bu dersleriyle ilişkileri... Değişen teknolojiye paralel olarak Sürekli Gelişim Merkezi ve meslek odaları kendi eğitim planlarını nasıl güncelledi? Başarı ve başarısızlıklar... YÖK yapısı içerisinde disiplinler arası çalışmalara daha fazla olanak taşıyan modellerden mimarlık eğitimi nasıl etkilendi? Yapı stokundaki genel kaliteyi doğrudan etkileyen yapı uygulaması gerçekten hangi meslek eğitiminin ağırlıklı olarak sorumluluğunda? Burada mimarlık eğitimi şu anda çizdiği tabloyla üzerine düşeni yapabiliyor mu? Mühendislik ve mimarlık ara kesitinde başka ara meslek insanlarına gereksinim var mı? Varsa bu elemanları hangi alan nasıl eğitecek? Batıdaki üniversitelerde çok uzun yıllardır devam eden mimari mühendislik programları konusunda mimarlık eğitimcileri ve meslek odaları neler düşünüyor?

Teşekkür ederim.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, tabii bu konular daha herhalde sonradan tartışılacak da, ben sadece hani Özlem'in dediklerini biraz spesifik bir alan olarak gördüm. Aslında Mimarlık ve Eğitim Kurultayı sanki daha geniş bir alanda daha doğrusu geniş bir başlıkta her konunun tartışılmasına olanak verecek bir konumda düşünülmeli. Ama işte Lisans ve Lisansüstü Eğitim Çalışma Grubu var zaten, bunun içinde mesela böyle bir başlık veyahut da hani değişen teknoloji, mühendislik konuları, sürdürülebilir mimarlık gibi bunun mimariye yansımaları tartışmak herhalde açılabilir, ama yine de tabii bunları tartışacağız. Teşekkürler Özlem. Sıraya bakıyorum Ahmet Alkan Bey, buyurun.

AHMET ALKAN- Teşekkür ederim. Efendim Sayın Ekinci'yle başlayıp, Kubilay Beyle ve Sayın Bektaş'la devam eden bir protest tavrı hâkim oldu bugünkü oturuma. Katılıyorum, söylediklerinde yerden göğe kadar haklılar, bunca yılın birikimine sahipler, üzerinde uzun uzun çok söz eklenerek konuşulabilecek, çok kıymetli sözler söylediler. Ama bu uzun sürecin bize epey bilgi de kattığını biliyoruz, önce çok ciddi bir birikime sahip olduk, bunu hiç küçümsemeyelim, yabana atmayalım. Sonra bir uzlaşma ve konuşabilme kültürüne geldik, bunu da ben çok önemsiyorum ve mutlaka bundan sonraki adımlarımız için genişletilmesi, daha yaygın şekilde kullanılması gereken bir kavram, bir olgu olarak gündeme alınması gerektiğini düşünüyorum.

Sonra Sayın Ekinci'nin, Sayın Bektaş'ın söylediklerine bir soruyla devam etmek istiyorum. Evet, doğrudur, varsayıyorum ki, bir arpa boyu yol gitmemişizdir, Niye gitmedik o zaman? Ya da niye gidemedik? Bunca birikim, bunca kaliteli insan, bunca emek, bunca alın teri dökmüşken bir kısımlar eksik kaldı, onun için gidemedik. Sanki bu noktaya yeteri kadar bu kurultaylarda yoğunlaşmadık mı diye düşünüyorum ve sözü çok uzatmadan hemen Eyüp

Bey aslında söylemek istediklerimin önemli bölümünü ifade etti, Eyüp Beyin söylediklerine ilave bir, iki cümleyle kapatmak istiyorum.

Bizim tartışmalarımızda iki önemli başlık var, iki kategoriye ayırabiliriz konuştuklarımızı. Birincisi; bizim yapabileceğimiz, bu masanın etrafındaki insanların kendi kurumlarında, okullarında, odalarında, bürolarında yapabilecekleri. Bunları “Neler yaptık, neler yapmadık?” tartışırız, eksik bıraktıklarımızı bir adım öteye götürürüz, bugün değişmesi gerekenleri değiştiririz, burada sorun gözüküyordur. Üstelik şu masadaki bugünkü toplantı bile ortaya koydu ki, bu konuda oldukça ciddi birikime, bilgiye sahibiz. Öyleyse bu kurultayın bir bölümünde, bir oturumunda, bir çalışma grubunda bizim yapabileceğimizi, bugüne kadar yaptıklarımızı, bundan sonrasında yapabileceğimizi tartışıp çokta fazla söze gerek kalmadan bir ortak noktada buluşarak, tabii ki kendi kurumlarımızdaki farklılıklar, imkânlar, şartlar dikkate alınarak, esneklikleri de dikkate alarak yapmaktır.

Burada asıl yaşadığımız zorluk; önemli problemlerimizin hemen tamamına yakını bizim yapamayacağımız, bizim dışımızdaki karar mekanizmalarının kararlarına, iradesine bağlı olaylar oluşturuyor ve zannediyorum bugüne kadar adım atamadığımız, kontrol edemediğimiz nokta burası oluyor. Yine tahminle söylüyorum ki, “Canım burada nasıl olsa söz söyleme imkânına sahip değiliz, öyleyse biz bunları dile getirelim, bir kamuoyu oluşturalım, kendi içimizle konuşalım, bu dışarıya yayılsın ve bir kültürel yayılma, bir kültürel değişim anlamında üst kademelere de yansısın” gibi bir beklenti içinde yürüdük bugüne kadar. Bunun sonuç vermeyeceğini Sayın Muhcu biraz önce mimar bakanımızın ifadesiyle söyledi.

Öyleyse bizim bu kurultayda veya benzeri tartışma ortamlarında, benzeri kurumsal yapılar içerisinde bizim irademiz dışında karar veren karar mekanizmalarında nasıl etki edebileceğimizi tartışmak, bunun yollarını aramak ve bir şekilde bu mekanizmalara müdahil olma mecburiyetimiz vardır diye düşünüyorum. Burada da kullanabileceğimiz araçlar olduğunu düşünüyorum mesela, bizim alanımız olan, bizim söz söylememize hiç kimsenin itiraz edemeyeceği noktalardan, yani uzlaşma kültüründen yola çıkarak karar vericilerle en kolay uzlaşabileceğimiz noktalardan başlayarak görüşme masasına oturmak durumundayız, bunun yolunu bulmak durumundayız.

Bu bulunabilir mi? Bulunabilir, sözgelimi bu masanın etrafında bazılarımız mimarlık bölüm başkanınız, bazılarımız mimarlık fakültesi dekanıyız. Mimarlık eğitimini veren kurumların adına mimarlık fakültesi olarak koyarsanız çitayı bir yere koymuş olursunuz, mimarlık bölümleri olarak koyarsanız çitayı bir başka yere koymuş olursunuz. Mimarlık bölümleri yaptığınız zaman dün gece 34’tü sayı, değil mi? Mimarlık bölümü dediğiniz zaman 53 bölümü açarsınız, ama çitayı fakülteye çekebilerseniz bunu en azından 53’le bir süre bloke etme imkânınız olur, belli seviyelere gelinceye kadar bloke etme imkânınız olur gibi kurumsal anlamda yapmamız gereken işler var diye düşünüyorum. Bunları tartışabiliriz, bunları ortaya koyabiliriz.

Parçalanma konusundaki hadiseleri yine bu kurumsal yapılanma anlamında yeniden gözden geçirme imkânına sahip olabiliriz, ben de Sayın Bektaş gibi düşünüyorum, bir ortam eğitim 2+3, 1+4, ne olursa bunlar tartışılır, ama arkasından uzmanlaşma anlamında, o zaman bu parçalanma sonuçla bir bütünleşmeyi getirir, bir uzmanlaşmayı getirir. Farklı mesleklerin

doğması değil, bir meslek içinde uzmanlaşmayı getirir ve belki daha doğru olur diye düşünüyorum.

Benzeri konuları tartışarak ve bunun tabii ikinci adımı; Mimarlar Odasındaki arkadaşlarımız çok daha işin içindeler ihale kanunu; esamimiz okunmuyor ve ihale kanununda proje ihalesi yapılır dediğiniz zaman başka bir iş yapmanıza gerek yok. Mesleği bitiriyor musunuz? Efendim KDV kanunu çıkıyor ve başka şey oluyor, yapı denetim diye bir kurum çıktı, şu an 81 ilde uygulamaya girdi, proje buna inşaat projelerini, statik projelerini de dâhil edebilirsiniz, proje hizmeti bitti. TOKİ diye bir uygulamaya geçtik liberal ekonomilerde mimarlık, mühendislik hizmetleri sıfırlandı, Ozalit mimarlığı var; pazarlık ediyorsunuz bir hafta içerisinde sizin bütün projeleriniz hazır olarak ruhsatınızı alıyorlar. Bir odadan bir odaya evrak geçiremezsiniz kamu kurumlarında, ama bir haftada size projeleriniz, tesisat, mekanik, elektronik, çevre hepsi hazırlanmış olarak ruhsatı çıkıyor. Niye? Çünkü Ozalit mimarlığı ve geliştirdiğiniz bir ortak çalışma kültürü sayesinde.

Kontenjanlar konusunda yazıyoruz, gönderiyoruz, soruyorlar bana arkadaşlarım; “Kaç kontenjan yazalım Hocam?” “40” ama ben biliyorum ki 60 gelecek, yatay geçiş, dikey geçiş, bilmem falan geçiş, filan geçiş, yan-ana dal, bu seçim olacak ve benim 80 kişiyi aynı anda oturtabileceğim bir salonum yok arkadaşlar. 40 yıllık mimarım, 40 yıllık bölümüm, yani mimarlığa da yaklaştık artık da arkadaşlar biliyorlar katılanlar var 40. yıl hesaplaşması, 40. yıl buluşması diye mimarlık eğitiminin dünü, bugününü düzenledik.

O zaman bunları oturup ağlaşmanın bir anlamı yok, kendi kendimize dertleniyoruz, gidiyoruz filan. Bir yerlerden başlayıp bu karar mekanizmalarına ulaşmanın, gerekiyorsa uzlaşmanın, gerekiyorsa kavga etmenin, ama mutlaka bir masa başında buluşmanın yolunu aramak ve bulmak durumundayız. Eğer bir işleri değiştireceksek üzülerken ifade edeyim ki, bugünkü sistemde başka yolu yok, bu sistemi de ben kurmadım ya da biz kurmadık sorumlusu biz değiliz, bu sistemin içinde bulduk kendimizi. Mimarlar aykırı insanlarız, doğrudur ama aykırı olmaktan çok fazla kazanmadık, bir yolunu bulmamız lazım, masaya oturmamız lazım arkadaşlar. Ben bu noktanın önemli olduğunu ve kendi içimizde “Bunu nasıl yapabiliriz?” i, “Yapabilir miyiz?”i tartışmamız gerektiğini düşünüyorum.

Son sözüm Sayın Başkan özür dilerim uzattım, bu onuncu yıl meselesinden çıkarak mademki bir protest tavrı takınacağız, bunu çok fazla da kendi kendimizi incitir hale filan getirmeyelim diye biraz kelimelerin, ünlemlerin, soruların, soru işaretlerinin filan yararlanılarak kurultayların onuncu yılında bunu küçük harflerle, büyük harflerle de “Neredeyiz? ! ...” teklif. Teşekkür ederim efendim.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, Ali Bey...

ALİ EKİNCİ- Evet, çok teşekkür ederim. Ben aslında konuyu uzatmayacağım, çünkü epeyce konuşuldu, iki noktanın altını çizmek istiyorum. Bu iki noktanın altını çizirken de kurultaya da bir isim önermeyeceğim ama bu iki noktanın kurultayda önemli bir yer tutmasını arzu ettiğimi belirtmek istiyorum.

Bunlardan birincisi; etik meselesidir. Cengiz Hoca söyledi, söylediklerinin hepsine son derece net bir şekilde katılıyorum bende. Mimarlık hakikaten dibe vurmuş durumda, ama

mimarlık ortamında bizler mimarlığın dibe vurduğunu dile getiremiyoruz, en büyük sorunumuz bence bu. Yani bir mimarın sorumluluğu nedir? Bir mimarlığın ülkesine karşı sorumluluğu nedir? Kentine karşı sorumluluğu nedir? Arkadaşına karşı sorumluluğu nedir? Biz bunu dile getirmiyoruz.

Kars'ta bir olay yaşandı; Başbakan bir anıt için; "Ucube" dedi, Başbakandır, siyasi bakabilir, böyle bir değerlendirme de yapabilir, bunu bizler eleştirebiliriz, kınayabiliriz. Ama Başbakanın oraya "Ucube" demesinden daha önemli başka bir nokta var, koruma kurulu böyle bir anıtle ilgili yıkım kararı veriyor ve o koruma kurulunda da mimar arkadaşımız yanılmıyorsa başkan ve de başka sorumlulukları var, onu söylemiyorum şu an. Bizim dönüp, dönüp üzerinde düşünmemiz gereken o, yani o mimar arkadaşımız hangi okuldan mezun olursa olsun, hangi eğitimi almış olursa olsun, ama mimarlık mesleğine etik olarak kelimeyi çok sert söylemeyeceğim, ama verdiği zarar çok fazla. Yarın bir Başbakan çıkıp bizlerin yaptığı bir yapı için de "Ucube" derse ve herhangi bir kurum da onunla ilgili yıkım kararı alırsa o zaman ne yapacağız acaba, yani bunun yolu açılıyor burada.

İkinci bir boyut; bugün öğrendim ben de, Kars'ta Başbakan'ın açtığı otel iki katı kaçak olarak yapılmış ve bu konuda da Kars'ta yaşayan mimar arkadaşlarımızın ya da oradaki farklı platformdaki siyasi insanların buna şimdiye kadar tepki göstermemesi. Yani toplum olarak ciddi bir erozyon var, ama mimarların da çok büyük erozyonu var. O zaman bu kurultayın mutlaka mimarlığın dibe vurma sürecinde olduğunu çok net, çok açık, çok yüreklice dile getirmesi lazım. Biz o konumumuzu bilmediğimiz takdirde yeniden bir çıkış noktası bulabileceğimizi çok zannetmiyorum. Çünkü bu noktada etik gündeme geliyor ve etikle beraber de insan olarak, mimar olarak o etik kurallara ne kadar bağlı kalıyoruz ya da ne kadar aykırı davranıyoruz bunu birbirimize karşı sorgulamamız lazım. Bunu üniversiteler açısından, serbest çalışan mimarlar açısından, meslek odasında yönetici olan mimarlar açısından mutlaka değerlendirmemiz gerekiyor bu çok önemli.

Bu ülkede en büyük Adliye Sarayını yapmakla övünüyoruz biz, dünyanın en büyük Adliye Sarayının sahibi Türkiye olacak, bu demektir ki dünyanın en büyük adaletsizlikleri Türkiye'de oluyor, beraberinde bu geliyor. Bunun devamında dünyanın belki de en çok üniversitesi olan ülke olmakla övünmeye doğru gidiyoruz, öyle bir hızla gelişen bir çizgimiz var, ama üniversitelerimize bakıyoruz yüksek sesle üniversite açılmasına karşı çıkmıyorlar. Yapıya, kadrolara bakıyorlar başka bir şey olarak bakıyorlar, ama o üniversitede mimarlık eğitimi gören çocukların ailelerine yazık, o çocuklara da yazık, ama daha çok ailelerine yazık, çünkü onların aileleri onların mimar olacağını zannediyor, hâlbuki birer diplomaları olacak.

Bu noktada bu kurultayların altını özellikle çiziyorum etik konusunu mutlaka ön plana çıkararak ciddi bir oturumun olması lazım ve bu konuyu çok ciddi olarak orada işlememiz lazım. İkinci olarak önerim benim; biz Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi olarak uzaktan eğitime başladık 1 Ocak itibarıyla, Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi uzaktan eğitiminin önemini ciddi anlamda önemsiyor. Bunun ülkemizde de çok hızla gelişen bir eğitim modeli olduğunu ya da dünyada da çok hızla gelişen bir eğitim modeli olduğunu görüyor. Bu nedenle bu kurultayın bir oturumunun da uzaktan eğitim olması doğrultusunda kurgulanması önerisini yapıyoruz.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Bu uzaktan eğitim konusu dediğiniz mimarların SMGM kapsamında uzaktan eğitimi mi, yoksa mimarlık eğitiminin...

ALİ EKİNCİ- Hayır, SMGM kapsamında, mimarlara yönelik eğitime girmiyoruz SMGM olarak. Bu konuda da zaten eğer gündeme alınır, bir kurultayın konusu yaparsanız SMGM olarak da bu oturuma talip olduğumuzu da belirtmek istiyorum.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Ben şunu söyleyeyim; SMGM eğer bir sunum yapmak istiyorsa zaten düzenleme kurulundan izin almak durumunda da değil.

ALİ EKİNCİ- Hocam özür dilerim ama yani bir bu noktada da bir isteğin ve arzunun olduğunun kabul gördüğünün de onaylandığını görmek sevindirici.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Tabii, tabii bunları not ediyoruz, ama SMGM dediği gibi istediği bir, iki formunu ona yani muhakkak gündem ayıracak, SMGM yaptığı bir kurultay çerçevesinde.

ALİ EKİNCİ- Uzaktan eğitim konusu tabii ki şu anda yetişkin eğitimi anlamındadır, yani mimarların Sürekli Mesleki Eğitimi anlamındadır, ama uzaktan eğitim konusundaki seçeneğin de daha önceki Mimarlar Odası ve kurultayların gündemine bu Anadolu'daki yetersiz kadronun takviye edilmesi anlamında bir seçenek olarak gündeme geldiğini de hatırlatmak isterim. Yani kurultayların onuncu yılını hep tartışalım diyoruz ya, gerçekten de o belgelerin içerisinde söylenmedik söz hemen hemen yok. Ama hayata geçme konusunda dersiniz eksik var şüphesiz çok eksik var, ama dile getirilmemiş öneri ve seçenek yeni yeni mutlaka bunlara gelecektir, ama bunların hepsi dile getirildi.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Teşekkürler Ali Bey, Mehmet kardeşim...

MEHMET ŞENER KÜÇÜKDOĞU- Önce bu kayda geçmemesi ricasıyla bir duyuru yapmak istiyorum, yani geçebilir de önemli değil, tarihleri not ederseniz sevinirim, herhalde sizleri de mutlu edecek bir haberdir. 9 Mart saat 15.00'te Doğan Kuban'a onursal doktora töreni yapacağız İstanbul Kültür Üniversitesi'nde, Senato'dan bunun kararı geçti, o tarihi de Doğan Beyle birlikte belirledik. Biz doğrusu çok bu işten çok mutlu olduk, keyif aldık, Doğan Bey bunu biliyorsunuz çoktan hak etmiş bir kişidir, onun için bunu öncesinde paylaşmak istedim, bunu duyuracağız yazılı olarak bütün üniversitelere, odamıza resmi bir yazıyla duyuracağız, sizlere duyuruları da gelecek ama ben konuşmama başlamadan önce bunun duyurusunu yapmak istedim.

Bir ikinci duyuru; İstanbul Kültür Üniversitesi'nde Aralık ayı içerisinde tarihini gene onun da duyurularda göndereceğiz, biraz evvel arkadaşımızın belirttiği başlıklardan birisi; "Mimarlıkta Taşıyıcı Sistemler" başlıklı bir sempozyum düzenliyoruz. İstanbul Kültür Üniversitesi'nde inşaat mühendisliği bölümünün olması da tabii avantaj, vakıf üniversitelerinde genellikle pek bulunmuyor inşaat mühendisliği bölümleri, bizim o şansımızı da değerlendirerek onlarla ortak böyle bir çalışma yapacağız, onun da davetiyelerini sizlere göndereceğiz.

Çok sözler söylendi, bu söylenenlere, yakınmalara katılmamak mümkün değil, ama burada sahiden bakıyoruz on yıllık geçmişi içerisinde çok önemli ana temalar belirlenmiş ve o ana temaların altında da alt başlıklar açılarak bütün bunlar tartışıldı. Ben hemen hepsinde vardım bu kurultayların, elimden geldiğince aktif rol almaya çalıştım. Fakat nereye geldik, sahiden neleri başardık; birçoğunu biz başaramadık, yani tam tersine gitti. On yıl önceki

koşullar bile bugün daha aleyhe dönmeye başladı. Yani bakın on yıl önce 53 mimarlık bölümü yoktu, bu 53 mimarlık bölümünün 5'inin Kıbrıs'ta, 2'sinin yurtdışında olduğunu düşünürsek demek ki 46'sı bu sınırlar içerisinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde. Bu 46 mimarlık bölümünü besleyecek eğitim kadrosunun olmadığı da apaçık, yani bunu parmakla saksak onun bile parmakla hesabını yapabiliriz.

Bunu ben yıllardır gerek MOBBİG'te arkadaşlarım bilirler, gerek kurultaylarda hep dile getiriyorum, yani bir mimarlık bölümünün açılması için asgari koşullar nelerdir? Gelin arkadaşlar bu konuda en yetkili kişiler biziz, bizden başka kim başkası mı gelsin bunu belirlesin, onu mu bekliyoruz? İşte onlar belirlemiyorlar böylesine kendi kafalarına göre mimarlık bölümü kuruyorlar, vakıflar vakıf okulları mimarlık bölümleri açıyorlar. Yani bunun hani fakülte açılır da fakültenin altında bu da sınırlı kalınır, mümkün değil, bu insanlar fren bilmiyor, sınır-mınır bilmiyor açıyorlar, ister fakülte altında olsun, ister başka fakülte altında olsun bu bölümler açılıyor.

Bunların hangi koşullarda açılması gerektiğini ancak bizler tanımlayabiliriz, ama bir türlü bu konuda kurulan komisyonlar bir çalışma yapıp getirmediler. Bunu gerek bu kurultayların bir sonucu olarak, MOBBİG'in sonuç bildirgesi olarak bunları istediğimiz kadar söyleyelim kimse duymuyor, bunları duyurmanın yolu bana göre mimarlık dekanları konseyinin MİDEKON'un bunu doğrudan YÖK'e bir şekilde iletmesidir, bunu götürmesidir. Mimarlık camiasını temsil eden YÖK'ün de şu anda tanıdığı hasbelkader nasıl olduysa tanıdığı bir örgüt olarak bu dekan arkadaşlarımızın bu ve buna benzer diğer başlıklardaki görüşlerimizi mutlaka ve mutlaka YÖK'e bildirmesi gerekir.

Ha YÖK'e bildirecek de bir sonuç mu olacak? Olmayacaktır ondan da eminim olmayacak ama en azından biz burada şikâyet ediyoruz ya, ha biz görevimizi yaptık diyelim, ama biz o görevimizi yapmadık. Yani eğri oturalım, doğru konuşalım biz o görevimizi yapamıyoruz, bu işin ucunda biz bırakıyoruz, sonra da yakınıyoruz. Diyoruz ki; "Bizim elimizde bu kadar eleman var, bu kadar öğrenci veriyorlar başımıza, biz bunları eğitmeye çalışıyoruz". Biz bir iş yapmıyoruz ki tabii ki başımıza verecekler bunları, biz bunlara karşı bir duruş göstermiyoruz. İşin bu tarafı Türkiye'de bu yıllardan beri ve giderek daha da çizgisi aşağıya düşerek niteliksiz mimar üretiyoruz biz, sonra da Cengiz Hocanın bürosuna gittiğinde Cengiz Hoca onun yazısını beğenmiyor, çizgisini beğenmiyor. Biz eğitimin niteliğini kovalamaya çalışırken, nitelik bir kenara bırakılmış gitmiş, nitelikli eğitim yaptıracak nitelikli kadromuz yok, ne nitelikte, ne nicelikte yeterli kalıyoruz.

Dolayısıyla ürün bu, ürün bu olunca biz Mesleğe Kabul Kurulunun yasal olmasa da, henüz bir yasal dayanağı olmasa da Mimarlar Odasının bünyesinde bir çalışma grubu olarak kurulması gereğinin tavsiyesinin önerisinde bulunmuştuk, çok sevinerek duydum ki Mesleğe Kabul Kurulu kuruluyor; faaliyete geçiriliyor olması büyük kazançtır. Belki bu Mesleğe Kabul Kurulu birtakım ölçütler getirecektir, bu getireceği ölçütler acaba bazılarına gerek eğiticiler olarak bizlere, gerek üst devlet yöneticilerine veya YÖK'teki kişilere bir kulaklarına küpe olur mu o ölçütler onu bilemiyorum.

Burada tabii ki biraz evvel Ali kardeşimin söylediği etik sorunu gerçekten çok önemli, neticede toplumda mimarlık, toplum gözünde mimarlık, toplumun değerlerinde mimarlık yok olmaya başladı, yok oldu. Yani mimar dediğinizde, "Ne iş yapar?" dendiğinde; hani var ya

birisi bir çocuk çıkıyor ya elinde mikrofonla sordu, dedi ki; “İsmet İnönü Halk partisinden ayrıldı, referandumda bunun etkisi olacak mı?” dedi, adam cevap veriyor, İsmet İnönü’nün öldüğünü bilemiyor, farkında değil cevap veriyor ona; “Etkisi olabilir tabii” diyor. Yani böyle bir toplumdayız biz onun için “Mimar ne yapar?” diye sorulduğunda mimarın ne yaptığını da bilmeyen bir toplumdayız. Onun için de mimarlık değerleri bu kadar ayakaltında, mimarlık hizmeti bu kadar parçalanmış, iç mimarlar türemiş, şehir plancıları türemiş, daha daha neler türeyecek bilmiyorum artık türüyor da türüyor, biz üretiyoruz habire.

Bence mesela Toplumda Mimarlık bu etik başlığı da bir üst başlık mı olur, alt başlık mı olur bu kurultayımızda geçmiş kurultaylara baktığımızda onların başlıkları bana göre hala güncel, hala o başlıkları biz taşıyabiliriz. Ama ille yeni bir başlık icat edeceksek bilmiyorum biraz daha onları da içeren, onları da şemsiyesi altına alan bir başlık koysak, bir ana tema koysak daha doğru olur düşüncesindeyim.

Hepinize geç kaldığım için de özür dilerim, çünkü uçak 50 dakika geç kalktı, dersim olduğu için, dersim de Sevgili Bektaş Hocamın demin söylediği işte bir mimar inşaat mühendisiyle çalışacak, makine mühendisiyle çalışacak, elektrik mühendisiyle çalışacak, onun için neleri bilmesi lazım, ortak noktalar nelerdir? Dersim de fiziksel çevre kontrolü dersiydi, o dersi Türkiye’de bu 53 mimarlık bölümü içinde kaç yerde anlatılıyor, onu da merak ediyorum. Teşekkür ederim.

BÜLEND TUNA- Usulen bir soru sorabilir miyim? Yani bir katkı olsun diye. Kurultaylarda bir deney de oldu, belli bir formatı var, yani çalışma grupları çalışıyor, toplantılar yapıyor, rapor sunuyor ya da belli oturumlar veriliyor orada sunuşlar ve tartışma süreci var. Bu format hiç tartışılmadı, yani bazen değinildi, başka işler yapalım diye ama format üzerine de sözler söylense iyi olur, onu hatırlatmak istedim. Bir de biz kurultayda tartışacaklarımızı değil de kurultayı nasıl düzenleyeceğimize yoğunlaşsak iyi olur, çünkü bir süre sonra vakit dolacak ve gitmeler başlayacak.

RENGİN ÜNVER- Bu arada ben bir korsan bir söz söylemek istiyorum, Mehmet Hoca dedi ki; “İnönü’yü sormuşlar” ben kulaklarımla duydum radyoda soruyor; “Şu anki başbakanımız kim?” cevap geliyor, “Cumhurbaşkanımız kim?” eh biraz cevap geliyor, ilk Cumhurbaşkanımızı hiç cevap veren çıkmadı tesadüfen oradaydım. “İlk Cumhurbaşkanı kimdir?” kimseden cevap çıkmadı, İsmet İnönü ya da mimar...

SALONDAN- Özgürlük heykelini kaçırmışlar, ne diyorsunuz?” diyor, “Her şeyimizi kaçırdılar, onu da tabii kaçırlar” diyor.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Bülend Bey’in usul hakkındaki sözünden sonra sıra Orcan Bey’e geldi.

ORCAN GÜNDÜZ- Teşekkürler. Bu kurultay hazırlıklarıyla ilgili olarak Necip Bey’in fakültemizi ziyaret edip bizlerle bu konuda “Bunu nasıl yaparız?” ı konuşurken ben kendilerinden geçmişte yapılmış olan kurultaylarla ilgili dokümanları rica etmiştim varsa ellerinin altında diye, bana göndermişler ve ben onları inceleme fırsatı buldum. Hakikaten son on yıllık hepsi değil ama on yıl öncelerine kadar olanların, aslında oradaki yazılanlarla şu anda konuştuğumuz çok da farklı sözler değil ve de orada konuşan kişiler de çok farklı değil aslında, yani genç arkadaşlar katılıyor tabii. Ve de durum olarak o zamanlar sürekli olarak

meslek ortamında işlerin kötüye gittiğini, olumsuzla gittiğini söylüyoruz. Buna aynı şekilde başlarsak çok fazla bir katkı olmayacak, ben tersten başlayayım diye düşündüm.

Aslında son on senede Türkiye’de diyeyim mimarlık alanında, uygulama alanında da eğitim alanında da çok başarılı güzel işler oluyor diye başlayayım söze farklı olsun, sonra irdeleyelim. Gerçekten de günümüzde...

SALONDAN-Söyleye, söyleye yorulduunuz mu diyorsunuz?

ORCAN GÜNDÜZ- Hakikaten son on senedeki dergileri izlerseniz, hele 40 sene önceki, 50 sene önceki örneklerle kıyaslarsanız hakikaten olağanüstü işler yapılıyor ve sadece Türkiye’de değil yurtdışında da meslektaşlarımız olağanüstü güzel işler yapıyorlar. Yani bunlar bir ekip meselesi, yeni bir organizasyon meselesi, yani bunu da yadsımamak lazım. Ayrıca eğitim ortamında da gene çok eğitim camiasında çok olumlu gelişmeler var, kadrolarımız artıyor, genişliyor, çok pırıl pırıl gençler yetişiyor.

Sorunumuz şu; bunlar çok kısıtlı sayılır toplum içerisinde, yani biz sadece biz o bunları da yadsıyamayacağız, bunlarla da iftihar ediyoruz, etmemiz de lazım, ama biz bütün Türkiye ölçeğinde baktığımızda biraz önce Cengiz Hoca sayı olaraktan 36 bin mimarımız var dedi, gene 50’nin üzerinde mimarlık okulumuz var. Bu söylediğiniz başarılı profili bütün bu kesimler içerisinde ilişkilendirmeye kalkarsak durum nedir? Önemli olan bu, yoksa yapılanlar içerisinde olumlu olanları takdir etmek de gerekli, yarışmalarda pek çok uluslararası yarışmalarda güzel başarılarıyla kazanan, başarılı olan arkadaşlarımız, meslektaşlarımız var, bizim gencecik araştırma görevlisi arkadaşlarımız yarışmalarda birincilikler kazanıyorlar. İftihar ediyoruz açıkçası onlarla ama bunlar hakikaten çok az sayıda ve sonuçta da bizim burada getirdiğimiz bu eleştirileri yapan kişiler gene bizleriz.

Biz mimarlık camiası olarak senelerdir pek çok etkinlikler yapıyoruz, Mimarlar Odası hakikaten çok güzel işler yapıyor, yayınlar olarak, ilişkiler olarak, etkinlikler olarak, bütün eğitim birimlerinde bunlar yapılıyor. Fakat bunların yapıldığı ortamlar, yani bir üst düzeyli olarak yapıldığı ortamlardan yararlanan kişi sayısı maalesef çok az, yani benim oradan gelmek istediğim nokta farklı da onun için bunları bu şekilde başladım ve söylüyorum.

Biraz önce Sayın Oda Başkanımız konuşmasında daha somut birtakım şeylere bu kurultayda ulaşmaya çalışılması da demin bazı şeylerin sorgulanmasını söylediler, ben aynı noktaya gelmek istiyorum. Biz burada hakikaten senelerdir yapılan bu işlerin belli sayıda, belli bir üst kültürde iyi eğitimlerden geçmiş, iyi ortamlarda iyi, güzel çalışmalar yapan kesimler olarak hep kendi aramızda konuşuyoruz ama bunun dışında kalan bu 30 bini aşkın mimarımızdan ne kadarı, yüzde kaç olarak bunlara katılabiliyor. Ama diğer yandan bu kişiler bütün Türkiye’de mesleki uygulamalarına devam ediyorlar, yani her yerde Türkiye’nin dört bir yanında mesleklerine devam ediyorlar, çünkü geçim kaynağı, geçim amacıyla çalışıyorlar.

Dolayısıyla biz buradaki sorgulamamızı sadece, bunu da yapmamız lazım yani mimarlık gerçekten bir üst kültür ürünü, yani bir rafinedir, eylem bir bakıma da, dolayısıyla bunu yapalım ama diğer yandan da bir sorgulama yapacaksak ki bu kurultaylar bunun için çok iyi olanaklar gerçekten irdeleyelim. Şöyle irdeleyelim; bütün bu 50’nin üzerindeki okulumuzda özellikle daha düşük olanaklara sahip okullarımızdaki durum nedir? Bunu bir

irdeleyelim ve buradan da Sayın Mehmet Hocamızın dediği gibi o kısımları çıkaralım, sergileyelim gözler önüne, yani burada bu koşullarda eğitim yapılıyor diye bunları ortaya koyabilelim.

Diğer yandan mesleki uygulamalar açısından meslektaşlarımız gerçekten mimari proje uygulamasındaki yaptıkları çaba nedir? Yoksa bir imza atmanın ötesindeki iş nedir? Çünkü artık günümüzde bilgisayar ortamındaki çizimleri teknik ressamlar yapıyor, yani orada mimarın yapacağı iş kısıtlanıyor standart bir konut projesi için falan hele, çünkü o zaten o projeyi isteyen ve tarif eden de müteahhit. Müteahhidin istediğinin dışında bir iş yapamazsınız, teknik ressam çiziyor, o zaman mimara ne kalıyor o da imza atıyor. Yani ondan da beklenen o, çünkü zaten mimarın aldığı parada zaten o imzanın parası, yani onun içine sindirerek alabildiği para, yoksa mimardan “Sen burada farklı senaryolar yarat” diye bir iş istenmiyor. Bu söylediğim maalesef yüksek bir oranda Türkiye’nin her yerinde geçerli olduğuna inandığım durumlar.

Eğitimle ilgili olarak genelde bu gene büyük bir yüzdeyi söylüyorum Türkiye çapındaki bütün cerahatle, buraya giren öğrenciler hakikaten mimarlık eğitimini ne kadar isteyerek gelmiş ve de bunların buradan beklentileri ne? Yani buradan çıkıp bilmem çok başarılı projeler çizmek gibi bir beklenti mi yoksa bir şekilde imza atma yetkisine sahip olarkten geçimlerini sağlamak mı olacak? Yani bunları şunun için söylüyorum; bu tür irdeleme yapma şanslarına sahip olursak bu kurultay vesilesiyle bir sorgulama fırsatı bulabiliriz farklı ortamlarda hem eğitim, hem uygulama ortamlarında. O nedenle ben bu yöndeki çalışmaların bu kurultaya yetişir, yetişmez ama en azından odamız kanalıyla desteklenip, cesaretlendirilerek yürütülmesinde daha gerçekçi somut veriler ortaya koyacağına inanıyorum. Yoksa biz sadece belli sayıda, belli düzeydeki kesimler kendi içimizde bunları sorguluyor olabiliriz.

Ben biraz önce konuşan Sayın Sami Bey’den de kendi yöresiyle ilgili belki o tür konularda biraz daha ayrıntılı bilgiler verebilir diye bekliyordum, o daha üst düzeyde başka konulara, daha önemli konulara değindi. Ama orada gerçekten yani okulların örnek de verdiniz, hiç hocası olmayan okullar dediniz, mesela burada nasıl yürüyor işler, yani oradaki meslektaşlarımız uygulamalarında ne yapıyorlar, ne bekleniyor kendilerinden? Yani dolayısıyla işte ama bunlar gerçekler...

KAMURAN SAMİ- Ben daha geniş bir söz söyleyeyim; Cengiz Hocam da belki bilir, birkaç kere belediye binasını resim öğretmeni çizmiş, inşaat mühendisi imzalamış, belediye başkanı her ortamda bunu övmüş.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Bunları işte siz arkadaşlarınızla tartışacaksınız, bu tip bilgileri bence çalışma gruplarında tartışmak daha yararlı olacak, biz burada geneli tartışalım, başlık üzerinde yoğunlaşalım ve ondan sonra da ilerleyelim çünkü bayağı altı kişi daha konuşmacı var sırada. Orcan Beyden sonra Hasan Topal...

HASAN TOPAL- Ben de Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı olarak ev sahibimiz sayın dekan hocamıza ve diğer hocalarımıza teşekkür ediyorum bu organizasyon için. Aslında çok söz konuşuldu, çok söz söylendi, ben çok uzatmayacağım, sadece şöyle bir saptama yapmak istiyorum; bir önceki kurultayın teması; “Kalite / Yetki ve Sorumluluk”

aslında burada konuşulan her konuyu öylesine içeriyor ki, yeni başka sözler söylemeye sanki gerek yok gibi geliyor bana. Yani etikten diğer hususlara kadar sanki böyle bu kavramda eğer odanın geleneğinde mutlaka ayrı bir konu yoksa pekâlâ “Kalite / Yetki ve Sorumluluk” denebilir gibi geçiyor içimden. Bunu söylemek istedim, çünkü gerçekten buna oturumlar ilave edilebilir demin konuşuldu, aslında çoğumuzun da her zaman söylediği gibi.

Gerçekten son derece yakıcı olanlarından birisi Eğitimin Ticarileşmesi Oturumu meselesi, bir diğeri okullaşma, farklı okullar oturumu gibi, ama şimdiden söylemek istedim bunları. Bir diğeri çok önemli, bu özellikle mesleğin parçalanması diye dillendirdiğimiz eğitim süreciyle başlayıp, meslek pratiğinde farklı uzantılara erişen mimarlık hizmet alanları oturumu ki, bunun içerisinde gene kastettiğimiz bütün bu süreçlerin hepsi girebilecek hususlardır. Yine meslek etiğinden diğer birçok konuya yani gerek meslek pratiği içerisinde, gerekse eğitim süreci içerisindeki mimarlığın toplumsal sorumluluğu gibi bir oturumda da bunlar hepsi yine çok rahatlıkla irdelenebilir diye düşünüyorum.

Diğer konuyu bir kez daha tekrarlayacağım, eğer bizim geleneğimizde yani bu tür kurultaylarımızda böyle her kurultayımız için zaten bir sayı veriyoruz nasıl olsa 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 diye gidiyoruz, pekâlâ temasında da böyle 1-2 şeklinde gidebilir.

EYÜP MUHCU- Kaliteyle ilgili bir cümle söylemezsem olmaz; tartışmalı bir konu olarak ben onu hep değerlendirdim, çünkü bu kalite daha çok bir emtianın niteliğiyle alakalıdır, hâlbuki nitelik ile kalite aynı kavramlar değil. Yani nitelikleşirse onun içinde bir kalite konusu da fasıl olabilirdi, yani geçmişteki bu başlığı ben hep tartıştım onu söyleyeceğim.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Ben sıradaki konuşmacıya geçmeden önce şunu söylüyorum; biz aslında yine Hasan Bey’in de katıldığı ilk düzenleme kurulu toplantımızda zaten çalışma gruplarının bazılarının devam edeceğini ve onda neler olacağını belirlemiştik, ama bunu tanıtırken az önce giriş konuşmalarında belki söylemedik. Aslında şu atölyelerin muhakkak çalışma gruplarında yapılmasını düşünmüştük, Mimarlık Lisans Ve Lisansüstü Eğitimi Çalışma Grubu devam edecekti, ondan sonra Mimarlık, Meslek Pratiği ve Mesleğe Kabul Kurulu konusu olacaktı. Yine bir çalışma grubu olarak, kamuda mimarlık hizmetleri çalışma grubu olacaktı, mimarlık eğitiminde stajla ilgili yine bir çalışma grubu oluşturmayı düşünmüştük Cengiz Hocam, Sürekli Mesleki Gelişimle ilgili gruplar.

Aslında yani çalışma gruplarına tabii geçmediğimiz için bunların birçok başlıklarını biz zaten çalışma gruplarını belirlerken önermeyi düşünüyoruz, ama buradaki önerileri de tabii ki ben çoğunu not ediyorum. Ama mesela, Hasan Bey’in dediği i okulların ticarileşmesi veyahut da okulların farklı eğitim düzeylerinin durumu gibi bunları da hakikaten çalışma grupları içinde bir yere sıkıştırmak mümkün olacaktır. Buyurun...

SALONDAN-Bir sorum var; özellikle dekan arkadaşlarımıza, bir de konunun geçen sefer bir çalışma sözü vardı, şöyle ki; burada dile getirilen farklı bölünmeler, mimarlık alanındaki bölünmeler, parçalanmalara biz MİDEKON olarak tartışacağız demişlerdi, fakat bunu yetiştiremediler şu veya bu nedenle. Acaba bu dönemde böyle bir çalışma oluyor mu? Yani MİDEKON’un böyle bir programa yan katkısı olacak mı? Bu çok önemli çünkü hep bizi eleştirmişlerdi, çünkü şehir planlama eğitimini tartışıyorsunuz biz yokuz, iç mimarlığın

eğitimini tartışıyorsunuz biz yokuz, biz çünkü o eğitimlere yönelik fikirler üretiyorduk. Burada MİDEKON acaba bu şekilde paralel bir çalışmaya çağrı yapabilir mi?

ÇETİN TÜRKÇÜ- Ben tabii MİDEKON'da artık yokum, 2008'den beri yokum MİDEKON'da...

SALONDAN-Son toplantıda Zekai Görgülü'nün ayrılmasından sonra Orhan Hoca MİDEKON başkanı olmuş, hani Orhan Bey burada olsaydı belki bilgi olabilirdi, ama bir dahaki toplantıya MİDEKON'un...

ÇETİN TÜRKÇÜ- Bir dahaki toplantıda Orhan Beyi görürsek iletelim, aslında MİDEKON en son benim de bulunduğum dönemde gerçekten büyük atılım yaptı, YÖK'e kendini kabul ettirdi, bir temsilci kabul ettirdi, Emre Aysu temsilcisi oldu MİDEKON'un. Fakat Emre'de tabii ayrılınca şimdi o temsilci ne olmuştur, fakat yani o ayrıldı altı ay sonra bölüme döndü ya Maltepe'ye girdi dekan olarak, tekrardan tabii MİDEKON'da yer alacak Emre. O durumu ben bilemiyorum, Orcan Bey katıldığından o geldiğinde bilgi isteyelim.

SALONDAN-Yani Çetin Bey size biz kurultay başkanı olarak, kurultay yönetimi olan MİDEKON'la bu konuda temas yürütmenizi söyledim, not o kadar olsun yeter yani.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Zaten Orhan Hacıhasanoğlu bizim danışma kurulumuzda, ama bugün gelecekti, gelemedi, ilk toplantıda ben olmazsa özel olarak da ararım ben Orhan Beyi ve MİDEKON konusunu öğrenirim. Bu sırayı izlersek Eti Hanımın sözü var, isterseniz sona kadar söz almış olanları, not ettiklerimi söyleyeyim. Eti Hanım, sonra Oktay Bey diye yazmışım, Kubilay Bey, Deniz Hanım ve Cengiz Bektaş. Peki, Oktay Beyle başlayalım...

OKTAY EKİNCİ- Benim kısa olacak efendim.

Deniz Hanımın konuşması ikinci kez söz almama neden olan konuşmadır. Uluslararası platformlardan bilgiler verirken, durumumuzun dünyada da aynı olduğunu fark ettim bu çok önemli, önemsiyorum bunu. "Tokyo 2011, Eylem ve Sorumluluk" değil mi yanlış not almadımsa... Eylem istiyor dünya mimarları, bir eylem isteği var, bu tabii bizim kuşak için önemli bir çağrışım. Avrupa yetenek ve yaratıcılığı yeniden gündeme getiriyor, bunun da ilk konuşmamda altını çizmişim tesadüfen, yani biz mimarlık eğitimine öğrenci seçerken artık yetenek sınavlarını kaldırdık. Yani bu yetenek sınavını kaldırdığımız, yetenek süzgecini, yaratıcılık süzgecini kaldırdığımız bir tesadüfü eğitimin sonunda mimarlara bu sefer kamu kurulu oluşturuyoruz, yani bence o kamu kurulumunu önce mimarlık eğitimine girerken oluşturmak lazım.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Oktaycığım bir saptama yapabilir miyim yetenek sınavı hakkında? Bu yetenek sınavları...

OKTAY EKİNCİ- Onu tartışmayalım Hocam, onu tartışmayalım ama ben şunu söylemek istiyorum; buradaki bütün konuşmacılar kimi zarif bir dille, kimi daha böyle zarif olmayan bir dille açıkça şunu söylediler: mimarlık saldırı altında, mesleğimiz saldırı altındadır! Herkes bunu söyledi, söylemeyen yok. Dibe vurdu diyen var, yani o kadar işi ileri götüren var, o zaman ciddi bir durumla karşı karşıyayız o da şu; mesleğimizi korumak.

Yani mimarlık mirasını koruyoruz da, mimarlığı niye korumuyoruz? Yani bu Cengiz Bektaş'ın zaman zaman da dile getirdiği bir vurgulamadır hatırlıyorum. O halde bu kurultayın başlığı örneğin; "Mimarlığı Korumak ve Yaşatmak" olamaz mı? Hem bu kamuoyuna da bir mesaj değil mi? Mimarlığı korumak istiyoruz, mimarlığı kime karşı korumak istiyoruz, ne yaşatmak istiyoruz? Parçalayanlara karşı, orasından burasından çekiştirenlere karşı, mimarlık deyince sadece alışveriş merkezi anlayanlara karşı, mimarlık deyince sadece gökdelen anlayanlara karşı, bunu o kadar çoğaltabiliriz ki... Dolayısıyla biz artık bence gerçekten mesleğimizi korumak ve yaşatmak gibi çok önemli bir sorumluluk dönemine geldik, geçiyoruz bile. Bunu acaba bir tema yapabilir miyiz, bunu bu açıklıkla hatta tema yapabilir miyiz?

Bir de şöyle oluyor yani biz öyle tema isimleri buluyoruz ki bazen kamuoyu da bunu pek yani anlamıyor desem ayıp olacak halkımıza karşı ama umursamıyor. Böyle çok vurucu, anlaşılır tema başlıklarıyla belki artık bundan sonra bu işi yürütmeliyiz. Bir düşmanımız var bizim, mimarlığın bir düşmanı var, olmasa bu kadar dibe vurmaz, bu kadar etik açıdan bu kadar sorunlar yaşanmaz. O halde biz korumayı ve yaşatmayı, ama mimarlığı artık Sultan Palamut'un köşkünü değil, doğrudan doğruya mimarlığı korumak ve yaşatmak gibi tarihsel bir sorumluluk ki Tokyo bunu böyle istiyor, Avrupa aşağı yukarı bunun böyle altını çizmiş, eh biz de cesaretle böyle bir temayı vurgulamalıyız diye düşünüyorum.

Bu altıncı kurultayın sayın başkanının yönetiminde bundan önceki beş kurultayın başkanının katıldığı bir oturumla geçmiş on yılı değerlendirebiliriz, böyle oturum yapılabilir. Geçmiş beş kurultayın başkanları, altıncı kurultayın başkanı yönetiminde bir oturum yapabiliriz, ama ondan sonraki başlıkları artık mimarlığın neye karşı, niçin korunması ve yaşatılmasına yönelik somut alt başlıkları içerecektir ki benim önerim, bu masanın etrafında aşağı yukarı bunların hepsi söylenmiştir. Teşekkür ederim sayın başkanım.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, Eti Hanım buyurun.

ETİ AKYÜZ LEVİ- Teşekkürler. Ben de yine konu başlığıyla ilgili olarak iki öneride bulunmak istiyorum, aslında ilkini daha önce düzenleme kurulunda da belirtmiştim başlığın genel olması düşüncesinden hareketle bir başlık; "Mimarlık ortamının güncel ve geleceğe yönelik sorunları" diğer başlık aslında konuşmalarda da biraz benzerleri önerildi; "Mimarlıkta Geçmiş ve Gelecek On Yıl". Teşekkürler.

ÇETİN TÜRKÇÜ- On yıl sınırlaması bana pek doğru gelmedi, yani neden on yıl? Yani mimarlıkta (...) en azından bu durumda yani on yıla sınırlamak... Her neyse Eticiğim kusura bakma, hemen bir tepki tabii ilk defa doğru öyle bir durum olunca... Eti Hanımdan sonra Kubilay Bey...

KUBİLAY ÖNAL- Şunu söyleyeyim; Oktay mimarlığın düşmanı var dedi, ama bütün profesyoneller şu anda tartışma konusu, sadece mimarlık değil. Bütün aslında her şey şu anda bir düşmanla karşı karşıya ve mimarlıkta bu süreçten yoğun etkilenen bir meslek dalı dersek sanırım içinde bulunduğumuz krizi, genel krizi, küresel krizi ve ona bağlı olarak bütün o hayati etkiler filan dâhil. Aksi takdirde mimarlık tırnak içinde kalma durumunda kalırız ki, bu da mimarlık gibi çok yönlü bir disiplinin içeriğini yetersizleştirir gibi geliyor bana.

Aslında on yılın birikimi, ben de on yıl kullanacağım, çünkü başından itibaren Oktay'ın açtığı konu oydu ve doğrudu bence buda, on yılın birikimi konusunda aslında bir çalışma yapmak gerekir benim en önce söylemek istediğim. Biz burada konuşuyoruz Orcan Bey çalışmış dersini, ama hepimiz unuttuk bazı konuları, ama bu “On yılın birikimi neydi?” konusu şu anda bir gözden geçirme, belki de ilk önce yapılacak çalışma bunu “Neyi başardık, neyi başaramadık?” meselesini somut olarak görebilmemizi sağlamak. Yani bir hazırlık çalışması yapmak on yıllla ilgili, yani geçmişten beş mimarlık eğitim kurultayıyla ilgili bir çalışma yapmak ve bunun içinden bize yansıyan gerçi tekrar oluyor gibi durağan sözler olabilir ama birçok sözü de tekrar etmeyeceğiz kanısındayım ben, kendi içinde bir gelişme de var herkes anlattı aslında.

Bunun bu kurultaya taşınabilmesi için oturumlar yapılabilir hazırlık süreci içinde onu öneriyorum ben ve bunun bir karar niteliği genel, yani bu hani Hocam “Protest tavır” dedi. Ama belki de şöyle demek daha doğru, bilmiyorum hani; yani bir tür gerçekten kurultay niteliği taşıyacak bir kararlar manzumesi haline getirmek ve dekore etmek belki de bu kurultay kavramına yakınımızı sağlayacak. Bugüne kadar uzak mıydık? Hayır, çünkü amaçlarımız biraz farklıydı, burada amacımız biraz daha farklılaşıyor gibi geliyor bana, burada artık gerçekten otoriteyi doğrudan mesaj üretebilecek bir zemin arıyoruz gibi geliyor. Bu belki içinde bulunduğumuz politik durumun da bir yansıması, yani giderek de geldiğimiz durum meydanda.

Bunun bir başka yanı da Bülent'in açtığı tartışmaya dönecek olursak; kurultay formatına yönelik bir sonucu olabilir. Kurultay formatının da bugüne kadar alışageldiğimiz çalışma grupları içinde süzen manzumelerin getirilip sunulması ve orada aslında onu da karara dönüştürmüyoruz biz genelde sunulmuyor ve genel reçetesi yapılıyor, rapor ediliyor, metne dönüyor vs bir birikim olarak kalıyor. Belki de buradan kararlar çıkarabilecek bir kurultay formatı yakalama konusunda, kurultay yöntemi konusunda bir çalışma da yapmak gerekir. Bu tabii çoğu kez bir delegasyon mantığı getiriyor, ama bunun ara formülü bulunabilir, yani bir şekilde kararı almanın başka yolları da bulunabilir. Bunu ben tartışmaya açıyorum sadece, bunu yani acaba böyle mi diyerek, Bülent'te soruyu sordu boşlukta kalmasın, yani bir de “Format sorunumuz var mı?” diye.

Ben tabii bu hazırlık sürecinde bir başka konunun da özellikle bağlantılı olarak Özlem Hanım açtı vb açılabilir olan diğer alt temaların geliştirilmesi ve ona ilişkin çalışmaların da yapılması mümkün mü veya hazırlık süreci içinde? Çünkü biz biliyorsunuz çalışma grupları içine havale ediyoruz, çalışma grupları kendi hazırlık sürecini organize ediyor, hazırlık sürecinde çeşitli paneller, oturumlar, değişik oturum biçimleriyle birtakım çalışmalar yapılıyor. Bunu gene genel olarak ama çünkü şöyle bir gidiş var anladığım kadarıyla; bizim çalışma gruplarından daha genel bir davranışa geçme gibi bir, ben öyle bir hava hissettim gene öyle bir çalışma gruplarında kalmasın bunu daha genel bir tartışma düzlemine geçsin gibi bir hava hissettim. O anlamda bunun da gene danışma kurulu ve düzenleme kurulunun inisiyatifinde birtakım hazırlık oturumlarına dönüştürülmesi mümkün müdür? Yani amacım şu; en sonunda bir metin gelsin en son kurultayda ama metin enine boyuna tartışılsın bu sürece ilişkin, yani bu çalışma gruplarının tartışma süreci içinden gelen metinlerin genelleştirilmiş hali, on yıllık birikimin de değerlendirilmesiyle birlikte genel metne nasıl dönüştürülebilir? Yani karar

vericileri etkileyecek birtakım kararlara nasıl dönüşebilir? “Mimarlık ortamının cevabı budur bugüne kadar” gibi.

Dolayısıyla bunu böyle dönüştürsek daha somutlanabilir herkesin anladığı anlamda söylüyorum, bir sonuca ulaşırsın kanaatindeyim ve bir de tabii birtakım kavramlar konusunda sıkıntılarımız var. Mesela, “Mimarlık” dediğimiz zaman birçok şey anlıyoruz, “Mimarlık Mesleği Pratiği” dediğimiz zaman birçok şey anlıyoruz. Şunu şöyle desek bizde; “Sunum Biçimleri” diyelim mesela çok daha böyle teknik ve hususi ticaretten gelen bir kavram olarak; “Mimarlık Hizmetinin Sunum Biçimleri” dersek bu çok tabii bizim aykırı olduğumuz bir kavram, yani bize yakın gelmeyen bir kavram, bunun ayrıca irdelenmesi gerektiği kanısındayım.

Hizmet sunum biçimleri; biz sadece mimarlık bu atölye çalışma grupları içinde, kamu ve mimarlık hizmetleri atölyesi içinde açtığımız ve tartışmadır bu hizmet sunum biçimleri değişmesi konusu. Bu önemli bir konu, çünkü çok basit olarak söyleyecek olursak bu eğitim tasarımcı doğrudan proje hizmeti veren tasarımcı yetiştirmiyor, bunun dışında da bir sürü insan farklı alanlarda, ama gene tasarımcı hüviyetiyle, tasarımcı gözüyle farklı alanlarda çalışıyor. Kamu da değil sadece, kolay olan kamudaki, ama özel sektörde ücretli dediğimiz veya kendi başına çalışan, ama kategori olarak proje hizmeti üretme sanırım yüzde 70 gibi, yüzde 80 gibi Türkiye’de bunun bir verisi yok bizde, bir grup var. Bunun giderek de çoğalacağı çünkü hem Pazar merkezileşiyor, hem de ürün çoğalıyor, bu durumda bunun artacağı çok açık.

Dolayısıyla bu gerilim bir süre sonra tamamen içeriksizleştirecek mimarlık alanını, bunu görerek de hizmet sunum biçimlerinin mimarlıkla ilişkisini, ben böyle dedim çünkü pratikte çok farklı sözler anlaşılıyor, yani bunun da önemli bir konu olduğunu, bizim gündemimize almamız gerektiğini düşünüyorum.

Araştırma derken kastım; aslında bu gerilimi, yani kontenjan artırımıyla, projeksiyonlarla, hizmet sunum biçimlerinin değişmesiyle, ücretleşme eğilimiyle, bu yabancılaşmayla vs gibi bütün bu verilerin gerçekten bizim önümüzde bir projeksiyona dönüşmesi lazım. Eğer bu dönüşmezse bizim buradaki yaptığımız çalışmanın hiçbir anlamı olmayacaktır ve şunu diyeceğiz sonuçta, biz demin söyledik Kamuran’la; “Acaba üç yıl sonra, iki yıl sonra biz kurultay yapabilecek miyiz?”. Yani çokta uzak değil bu aslında, yani bunu da ciddiye almamız gerekiyor.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, Deniz Hanım...

DENİZ İNCEDAYI - Teşekkür ederim. Ben de çok kısaca şöyle bir düşüncemi aktarmak istedim; aslında bu on yıllık birikimi vurgulamak hani sembolik olması anlamında bana da anlamlı geldi yani onuncu yılı değerlendirmek ve öyle bir vurgu yapacaksak da aslında bence önemli olan; o sürecin de dinamikliğini vurgulamamız. Çünkü on yıl içinde hani on yıl belki toplum yaşamında çok kısa bir dönem, ama çok şey de değişti. Toplumlarda bugün çok hızlı değişime uğrayabiliyor ve hani toplumun mimarlıktan beklentileri de değişti, mimarlığın topluma ya da kendi meslek sürecine bakışı da çok değişti ya da birtakım ortaya yeni çıkmış kavramlar hani bugün başka noktalara taşındı. O nedenle bence o dinamikliği de biraz vurgulayabiliriz on yıla vurgu yapacaksak, yani biraz o sürece ve bu sürecin bitmeyecek

olmasına, insan hakları meselesi gibi ve hani değişen süreç ve değişen mimarlık gibi yani böyle bir vurgu yapabiliriz.

Benim düşüncem; bu tabii ki bir kongre teması gibi değil, baktım diğer kurultaylarda da anımsadığım gibi yani o daha genel tabii alt başlıklar, yani oturumların tabii ki daha tematik başlıkları var. Ama bu birazcık hani hedeflediğimiz bakış açısını özetleyen bir alt başlık oluyor, onun için bence bu dinamikliği, yani toplumun değişimi, hakikaten de toplumda bizden bugün çok farklılıklar bekledi ya da beklemesini istediğimiz için ona vurgu yapabiliriz. Ve de orada şöyle bir bağlantı yaparak bitireceğim; Dünya Mimarlar Birliğinin de önümüzdeki sene için, yani 2011 Tokyo Kongresinde ilan edeceği teması “İnsan Hakkı Olarak Mimarlık”. Biz belki biraz hani haklar karşısında mimarlık, çünkü “Hak” kavramını da gündeme getirmeliyiz diye düşünüyorum aynı paralelde. Çünkü mesleki hakları içeriyor bu, kamusal hakları içeriyor, çevre hakkını, insan toplum hakkını, eğitim hakkını içeriyor ki hani örneğin sosyal devletin hizmeti olarak eğitimi mesela. Yani haklara da belki bir vurgu ve hani o değişen taleplere ve mimarın o anlamda değişen sorumluluğuna vurgu yapabiliriz.

Bir de Oktay Hocama tabii ki hak veriyorum, ama mesleği korumakla sınırlandırırsak sanki hani kamu hakları ya da daha çok üstünde durduğumuz o çevresel sorumluluk meselesinden birazcık satılmış gibi mi oluruz? Yani mesleği korumanın da ötesinde bu sorumluluğun hani giderek daha geniş bir açıyla değerlendirilmesi gerektiğini de...

OKTAY EKİNCİ- Ben onu mesleki anlamda söylemedim bir kültür olarak mimaride...

DENİZ İNCEDAYI - Ha kültür olarak, tabii o zaman yerine oturuyor o anlamda da hani belki korumaya ve de yaşatmaya yeniden bakmak anlamlı olacaktır. Teşekkür ederim.

CENGİZ BEKTAŞ- Biz masanın bu tarafını ele geçirdik, biraz zor vereceğiz, bak birazcık gevşek olsun diye küçücük bir fıkrayla başlayacağım.

Adamın başı çok ağrıyormuş, doktora gitmiş geçmiş. Bir süre sonra karısının başı ağrımaya başlamış, demiş ki; ben o doktora gittim, bana; “Aynanın karşısına geç başım yok, başım yok, başım yok de” demiş, geçmiş. Karısı da gitmiş bu defa o gelmiş eve; “Kocam yok, kocam yok, kocam yok” demiş.

Tabii bu öyküyü ben hanımlar var diye tersini anlattım. Mücella Allah’tan yok, yoksa beni... Efendim ben bunu niye anlattım? Yani Orcan Bey sayesinde bu gece uyuyacağım, ne kadar güzel bir tablo, ah keşke öyle olsa yani “Başım yok, başım yok” gibi bu kötülükler olmadı diyebileceğimiz günlere gelsek.

Ben onun önerisini karşı öneriyle yapıyorum gerçekten geçen de bir konuşmam da bütün öğrencilere şunu sordum; yani sosyal konut diye bir konu geldi mi bütün eğitiminiz sırasında? Hayır, gelmemişti bir tek derste bile, hâlbuki bizim kuşağımız hep sosyal konut, onun için Orcan Beyin önerisi çok önemliydi, onu da atlamayalım. Hangi ara başlık, alt başlık içine girerse girsin öğretim görevlileri durumu üniversitelerimizde yani mimarlık okullarında diyeyim ben ve de onların konuları, bunun üzerinde gerçekten bir sayılama yapılabilir ve bize çok daha açıklıkta önemli şeyler gösterebilir.

Örneğin ben soruyorum hiçbir üniversitede kerpiç yok, ama insanımızın yüzde 44'ü kerpiçte yaşıyor. Bir tek teknik üniversitede Ruhi Beyin işte çamurdan kurtulamamış böyle bir şeyi var, ama gerçekten bir tarihte "Ankara'da mimarlık kim kullanıyor?" diye bir şey yaptık. O zaman gecekonduda yüzde 70'ti Ankara'da, geri kalan yüzde 30'un planlama kesiminde mimara iş verecek konumda olanlar da yüzde 3, yüzde 4'tü. Demek ki biz o yüzde 3, yüzde 4 için mimar yetiştiriyoruz. Peki, bugün kerpiçte oturan ve gerçekten çok zor durumda olan -birebir ben biliyorum- insana yardım edecek mimarı kim yetiştirecek, nerede yetiştireceğiz? Konyalı arkadaşlarım bilir yarısı kerpiçtir, ama yani bugün çağdaş biçimde kerpiç kullanabilecek ne var? Bunu söylediğim zaman Eylül'de zannediyorum böyle bir sempozyum yapılacakmış, yani bana sordular oradan biliyorum.

Bu önemli geliyor, çünkü bizim konumuzu da koyuyor ortaya, biz nerede başarılıyız? Photoshop'ta çok başarılıyız, o Photoshop'ları yapanlar da mimarlar değil. Ben bir yarışmada jüri olduğum zaman ödüm kopuyor, gerçek mimariyi nasıl tanıyacağım, dışarıya çıkaracağım ve çok zaman başıma geldi birinciye giden bir projeyi anlattım, anlattım ikinci bir projeyi birinci yaptık, o gitti Avrupa'da birinci oldu. Çünkü öbür türlü bilgisayarla aldatıyorlar insanı ve bilmiyor arkasında o bilgisayarın altında ne söylediğini de kendisi ayırımında değil. Onun için yani biraz önce o ödüllerin ne gibi, nasıl elde edildiğini de dün de gene uzun uzun konuştuk bir kısım grup, yani onu da biz şu anda çok iyi biliyoruz. Ama söylediğimiz zaman sanki bir grup öbür grubun karşıtı olarak bunları dile getiriyormuş gibi oluyor ve yanlış anlaşılıyor, o çok doğru değil.

Gene bir konu kerpiç gibi konularımızın içinde neresine girerse girsin onu da söyleyeceğim; gerçekten son dönemde bu Mimarlar Odasının yaptığı çok değerli çalışmalarda çok açıklıkla dile getirdi, ama yayamadık o bilgiyi vakıflar tüm tarihi yapıtlarımızı yok etmeye uğraşiyor. Biz bunun için hiçbir iş yapmıyoruz, gerçekten yaptıkları her türlü onarım ortadan kaldırmak üzere neredeyse ve çok temel yanlışlarla, çok temel bilgisizlikle, yani mimarın korunması gibi ben oraya ne zaman hangi yıllarda geliriz onu bilmiyorum. Ama her şeyden önce mimarlık mirasımızın korunması konusunda özellikle gene sempozyumlarda falan konuşulmuş, Cumhuriyet mimarlığımızın korunması konusunda bir işler yapabiliriz diye düşünüyorum.

Bir de kimi eksiklerimizi giderebiliriz dedi Ahmet Bey, bu çok önemli, benim önerdiğim her öneri başkasından beklenen bir iş değil. Bu 12 Mart'tan sonra tartışıyoruz kızın birine sordular; "Sen hala umutlu musun?" "Tabii, ama sizden değil kendimden umutluyum" dedi. Biz kendimizden umutlu olmayı beceremezsek, ülke içinde umut beslemeye hiç hakkımız yok, önce biz kendimizden umut besleyeceğiz. Yani o nedenle bu çok önemli ve buna yüzde yüz katılmak gerektiğini düşünüyorum ve de yani bütün bu konuştuklarımız umutsuzluk, kötümserlik bilmem ne falan değil, ama bunları biz giderebiliriz ve gerçekten bireysel gibi görülen kimi davranışlarla o yola girmiş olan birçok girişimler var bunu da genel söylem içinde unutmamalıyım.

Ben tekniğini Bülent söyledi, Bülent Tuna, yani bu işin tekniğini de konuşmak ben öyle anladım, ana başlıkları saptayalım, ama alt başlıkları da insanları da daha önceden bir araya getirip çalışmaların sağlayalım. Çünkü beni staj komisyonuna koydunuz hepsi öğretim görevlisiydi, stajı tamamen başka bir iş olarak anlıyorlardı, hatta biraz alınıyorlardı, "Biz bir

işleri eksik bırakıyoruz da siz mi tamamlayacaksınız?” gibilerden ve o yüzden hiçbir sonuç alınamadı. Benim o geçen defa sunuşum da tamamen bireyci bir sunuştu, çünkü genel sonuçlarla hiçbir şekilde anlaşamadık. O alt gruplarda çalışacak olan arkadaşlarım da hatta değişebilir, değişebilirliğini ve de ana başlığı altına sokarken onların da bir söyleyecekleri olmalı, olması gerekir diye düşünüyorum. Çünkü başka türlü gerçekten dile gelmiyor. Staj konusunda inanın bir ara iletileri sakladım, sakladım ben okuyamıyordum artık, çünkü o kadar saçma sapan konular, yani hiç alakası yok Türkiye'deki olan bitenden, Amerika'daki bilmem neyin stajı nasıl yaptığı, İngiltere'deki bilmem neyin stajı nasıl yaptığı, sanki Türkiye yok ortada. Ve de bu tabii hiçbir yararı olmaz, onun için alt başlıklar üzerinde çalışacak arkadaşların doğru dürüst sonuçları üst başlıklara taşıyabilmesini de sağlamak olmalı amaçlarımızdan biri. Teşekkür ediyorum.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, şu an iki konuşmacı kaldı, çünkü vaktimiz de doldu beş, on dakika içinde bitirmek durumundayız toplantıyı. Selahattin Bey söz istedi, sonra da öğrenci temsilcisi var Ayşe Hanım, ona da söz var, ondan sonra da kapanışa geçeceğiz.

SELAHATTİN ÖNÜR- Tabii komisyonlara bu verilecek, bugün konuşulan çok konular her birisi ayrı bir başlık hangisi için bir komisyon sunulacağı ortaya çıkacak. Bu komisyonlarda çalışanlar için acaba bir başlık şöyle olabilir mi? “Türkiye’de mimarlık eğitimi, gelecek için yenilikçi ve yaratıcı adımlar” bu bence çalışmalarda, çalışmaların sonunda artık bazı pratik öneriler ve belki de hakikaten somut taşıyabilecek, atılması mümkün olabilecek adımlar tarif edebilmeli. Çünkü yoksa kendimize yine deyip gidiyor olacağız, ben doğrusu son kurultaylarda çok iyi analizler oldu, çok iyi görüşler oldu fakat genellikle bu tür sonuçlar, bu tür hakikaten “Şunu yapalım, bunu yapmak için şu, şu yolu izleyelim, şöyle stratejiler kuralım” gibi sözler çok enderdi. Sanırım bu noktada demin de başta yaptığım konuşma bağlamında bizim çalışmalardan talebimiz, isteğimiz belki hakikaten gelecek için yenilikçi, yaratıcı adımlar...

ÇETİN TÜRKÇÜ - Evet, teşekkürler.

AYŞE ÖZTAŞ - Merhabalar, ben Ayşe Öztaş, Dokuz Eylül mimarlık bölümü öğrencisiyim. Söyleyeceklerim evet Dokuz Eylül öğrencisiyim fakat tüm üniversiteler için, tüm üniversitelerin mimari bölümlerinden tanıdığım en az birer arkadaşlarım var ve mimarlık eğitimi burada konuşulandan sizlerin bildiğinden inanın çok daha kötü, çok çok kötü. Yani bir işin yapılması lazım ve bu çok acil, çünkü ben mesela seneye mezun olacağım ve tehlikeliyim, her şeyi yapabilirim. Yani bu yıl mezun olacak ortalama iki bin böyle tehlikeli mimar adayı var, bir şey yapılması lazım ve bu diğer konulardan daha acil, çok dinamik, her an değişebiliyor ve diğer konulardan daha önemli. Mimarlık ve eğitim konu başlıklarından eğitime daha fazla önem verilmesi gerekirdi ve bana göre buradaki mimar sayısı kadar öğrenci sayısı da olmalıydı bu nedenle. Ben tek başıma temsil edebileceğime inanmıyorum çünkü.

Temalara gelirsek eğer benim naçizane bir önerim olacak, söylenenlerden bana göre hepsi mimarlık sürecini anlatıyordu bence, çünkü mimarlık eğitiminden başlayan ve sonuna kadar giden, ben mezun olduğumda öğrenirken, mezun olduğumda neler yapacağım, işsiz mi kalacağım, işte tekniker gibi mi çalışacağım ya da ünlü bir mimarın yanına mı gireceğim?

Hepsini kapsayan bir şey bence, "SÜREÇ", bir öneri olarak söylemek isterim. Teşekkür ederim.

ÇETİN TÜRKÇÜ - Evet, artık yavaş yavaş kapanışa gelem, Eyüp Bey sizinde söyleyeceğiniz olursa tabii bunlara eklerseniz, öncelikle yoğun bir çalışma oldu, birçok öneriler geldi. Ben ümit ediyorum zaten kayda alındı bunlar ama yine de notlar alınmıştır, ben kendimce bazı notlar aldım. Bu önerilerin içinde daha çok çalışma gruplarını ilgilendiren birçok öneriler geldi, bunları tabii değerlendirip hakikaten elimizden geldiği kadar bu çalışma gruplarını oluşturmaya çalışacağız. Çalışma gruplarının tabii ki Cengiz Beyin dile getirdiği etkin çalışması o çalışma grubunun başkanına bağlı bir şekilde, dolayısıyla başkan, üyeler de önerebilir değil mi? Çalışma gruplarına üyeler de önerebilir ve bu üyeler de bu çalışma grubuna katılıp çalışmanın istenilen yönde gelişmesini sağlayabilir. Dolayısıyla çalışma gruplarını belirledikten sonra bu grupların başkanları da belirlenmiş olacak, o başkanlardan biz bu yönde öneriler de bekleyeceğiz diye tahmin ediyorum.

Ben en son konuşmalardan aklımda kalan bu on yıl olayına vurgulanması denildi, ama bence yani mimarlığın on yılı değil bu, yani kurultayın on yılı aslında. Dolayısıyla bu kurultayın on yılı hakikaten çok ciddi bir şekilde bence bir oturumda...

SALONDAN-Yıldız Teknik Üniversitesi'nde "Mimarlığın On Yılı" diye bir etkinlik yaptı, bugünlerde de kitabı çıkacak. Yani on yıl tabii değinelim ama başlıkta en azından değinmemekte yarar var.

ÇETİN TÜRKÇÜ- Evet, ben de onu diyorum yani bir oturumda hakikaten son beş oturumun başkanıyla yeni oturumun başkanlarının da katıldığı bir panelde böyle bir değerlendirme yapılsın, bu çok olumlu bir nokta. Ama onun dışında o on yıl vurgusu ben Eti Hanım'da da söylemişim pek vurgulanacak gibi bir konu olmayabilir yani başlıkta ama yine de bütün bu önerileri biz ele alacağız ve mümkün olduğu kadar uygun bir başlığı sonunda belirlemeye çalışacağız.

BÜLEND TUNA- Kusura bakmayın size katkı olmak için heyecanlı bir şekilde araya girmeye çalışıyorum. Acaba kurultay sekreterliği şu hizmeti yapabilir mi? Birinci kurultayın sonuç bildirisi var, bazı kurultayların sonuç bildirisi yok, ama arada çalışma gruplarından süzülen kararlar var. Bu kararları bir sonuç halinde bir rapor verirse, yani örneğin kentleşme şurasının sonucunda şuranın çalışmalarını derleyen başka bir çalışma da yapıldı. Burada da mademki beş kurultayı masaya yatırıyoruz, beş kurultayın içerisinde neler söylenmiş, her çalışma grubunda, çalışma grubunda stajda, mimarlık lisans eğitimi neler demiş, bunlarda ne gibi mesajlar verilmiş? Bunları hızlıca derleyip bütün çalışma gruplarına gönderirsek, bu çalışma grupları bunların üzerine fikir üretebilir, yararlı olur diye düşünüyorum.

MEHMET ŞENER KÜÇÜKDOĞU- Değerli arkadaşlar; ben açıkçası bu on yıl falan diyoruz ya hani on yıla geri dönecek olursak ve on yıl içerisinde yapılan kurultaylar ve onlardan hep şikâyet ettik, birçok işler olmadı falan feşmekân ama bana göre en büyük kazancımız şu ortamın oluşmasıdır. Yani bu kurultaya kadar odayla üniversiteler bir araya gelemiyordu, sanki farklı kutuplar, farklı insanlardı, ama bu ortamın oluşması, bu platformun oluşması bana göre en büyük kazançtır, en büyük çıkarım budur. Ve bunda da ben doğrusu Oktay Ekinci'ye, Bülend Tuna'ya, Hakkı Önel'e isimlerini burada eksik bırakabilirim tüm arkadaşlara ben

burada tekrar şükranlarımı sunuyorum. Bunları hakikaten bütün kayıtlara da geçmiş olması lazım, bu tarihi bir kurultaydır. Ülkemizdeki mimarlık ortamının oluşmasında bir araya gelmemizde en büyük çıkarım budur ve sonrada neler... Yani MİAK nasıl kuruldu, MİAK'ın kurulması gene bu ortamdan çıktı, işte bu mesleğe kabul kurulunun oluşması gene bu ortamdan çıktı, eğitimin ileriye gitmesi, daha nitelikli eğitim yapılması konusunda epey çalışmalar yapıldı bunları da göz ardı etmememiz lazım. Yansıdı mı? Ne kadarı yansıdı, ne kadarı yansımadı bu ayrı, ama doğrusu kurultayların şu anda benim saymadığım birçok katkıları oldu bu ortama. Şikâyetlerimizin yanında onları da belirtmemizde yarar var diye düşünüyorum. Teşekkür ederim.

SALONDAN- Evet, biz daha çok tabii eğitimin sorunlarından, nitelik konularından söz ettik, fakat var olan birikimini de yok sayan bir uygulama, örneğin; İzmir Kordon boyu üzerinden geçmesi düşünülen otoyolu. Bunu konuştuğumuz zaman var olan birikim bunu reddediyor, ama buna rağmen bir karar alınabiliyor, böyle bir süreç var aslında. Bunu şunun için söylüyorum; eğitim kurultaylarının topluma ulaşması, kamu yönetimlerine ulaşmasının araçlarını üretme ihtiyacı var. Evet, kurultay sonuç bildirisi ya da kararları daha önce yapıldı kimi kurultaylarda, bunu yapmak gerekir. Fakat bunu nasıl ulaştırma konusunda bir düzenleme kurulunun bizlerin bir özgün bir şey önermesi ihtiyacı var, yani bu kararların örneğin o köprüye asılmasına kadar yani bir farklılık olarak söylüyorum, kamuoyunun ilgisini çekebileceği bir konu olarak söylüyorum, farklı araçların üretilmesi gerekiyor. Yani tamam kongre salonunda üç gün boyunca toplantı evet, fuayesinde ya da galeride sergi evet, ama başka aktivitelerin de olması gerekir. Belki görsel sunuş, o da programının tanıtılması ya da başka sunuşlar, işte kent suçlarına yönelik birtakım görsel sunuşlar olabilir gibi birtakım araçlarla, farklı araçlarla sürecin desteklenmesine ihtiyaç var. Bu olursa karşılığını görür, yoksa biz bize konuşmuş gibi olabiliriz. Teşekkür ederim.

SALONDAN- Bülend'in önerisiyle ilgili bir söz söyleyeceğim de onun çok gerçekçi olmadığını düşünüyorum, ben biraz farklı düşünüyorum, çünkü tarih olmuş bir konu. Orada beş, birinci kurultay, ikinci kurultay, yani kentleşme şurası farklı bir şura, programlandı sonucunda da derlendi, yayınlandı. Ama bizim farklı farklı kurultay ve farklı farklı tanıkları olunan bir ortamda onları derlemek ve yanıtıcı bilgi de oluşturabilir, bunun bir birikim olduğunu düşünüyorum, öyle yorumlanması daha doğru. Yani gelen kurultay sonucu gibi önümüze gelir, ama aslında değildir bir ihtimal yani öyle bakıldığı zaman belki şu olabilir; sadece kurultaya yönelik kurultay da son on yılını, kurultayın son on yılını değerlendiren bir oturum oluşabilir, bir sunuş yapılıp bir tartışma ortamı olabilir, orada sorgulanabilir. Ama bir özet çıkarmanın sakıncalı olduğunu düşünüyorum, bu benim kişisel görüşüm tabii.

SALONDAN-Katılmıyorum.

SALONDAN- Katılmayabilirsiniz, ben kendi görüşümü söyledim.

ÇETİN TÜRKÇÜ - Evet, artık sona geldik arkadaşlar, yeterince de çalıştık, katılımcılara teşekkür ediyorum. Biz inşallah en yakın zamanda düzenleme kurulu olarak bir araya gelip ondan sonra yine danışma kurulunu sizleri yani bir kez daha toplantıya çağıracağız, orada inşallah daha ilerlemiş durumda sizlere bilgi vereceğiz. Şimdiden hepimize tekrardan teşekkürler ve yeniden bekliyorum sizi diyelim.